

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

กิตติศักดิ์ โฟฉิว

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2563

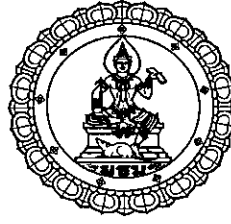
**Factors affecting the consideration in determining Audit Fees of
the company listed in Stock Exchange of Thailand SET 100**

Kittisak Phocheew

**A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program
College of Innovative Business and Accountancy, Dhurakij Pundit University**

2020

ใบรับรองสารนิพนธ์

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

หัวข้อสารนิพนธ์ บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัท
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100
เสนอโดย นายกิตติศักดิ์ โพธิ์
สาขาวิชา บัณฑิตมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ

(ผศ.ดร.พีทอนันท์ เพชรเชิดชู)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต)

..... กรรมการ

(ผศ.ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชีรับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี

(ผศ.ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วันที่ 18 เดือน ก.ค. พ.ศ. 2563

หัวข้อสารนิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100
ชื่อผู้เขียน	กิตติศักดิ์ โฟฉิว
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 โดยเลือกใช้ข้อมูล 6 ปัจจัย ได้แก่ อายุการก่อตั้งของกิจการ จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ และอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ปี พ.ศ.2559 - พ.ศ.2561 รวมระยะเวลา 3 ปี ใช้กลุ่มตัวอย่าง SET 100 ข้อมูลถูกนำไปวิเคราะห์ แบบ Correlation Analysis และ Multiple Linear Regression Analysis เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 มากที่สุดและมีแนวโน้มในทิศทางเดียวกัน โดยการผลการวิเคราะห์แบบ Correlation Analysis และ Multiple Linear Regression Analysis อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์เพิ่มขึ้นมีอิทธิพลส่งผลให้ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเพิ่มขึ้นตามไปในทิศทางเดียวกัน

Thematic Paper Title Factors affecting the consideration in determining Audit Fees of the company listed in Stock Exchange of Thailand SET 100

Author Kittisak Phocheu

Thematic Paper Advisor Asst.Prof. Daranee Uachanachit

Department Accountancy

Academic Year 2019

ABSTRACT

The objective of this research is to study Factors affecting to consideration in determining audit fees of the company listed in Stock Exchange of Thailand SET 100. The study of 6 factors are: Age of firm, Listing Years under Stock Exchange of Thailand, Size of Audit firm, Debt to Total Asset Ratio, Total Asset Turnover Ratio and Revenue Growth Rate. Annually data were collected from accounting period of the year 2016 to 2018, totally 3 years fees, using sample size of the company listed in Stock Exchange of Thailand SET 100. Such data were analyzed by correlation analysis and multiple regression analysis, to examine relationship of aforementioned factors and the consideration in determining audit fees at statistically significant difference of 0.05.

The study found that the factor affecting to consideration in determining audit fee of the company listed in Stock Exchange of Thailand SET 100 the most and aligned tendency by correlation analysis and multiple regression analysis is Total Asset Turnover Ratio at assurance level of 95%. This represents that an increase of Total Assets Turnover Ratio has affect to increase in audit fee in the same direction.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความสำเร็จครั้งนี้ที่เกิดจากความกรุณาจากท่านอาจารย์ที่ช่วยเหลือและคอยชี้แนะเป็นอย่างดี นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการในการสอบสารนิพนธ์ประกอบไปด้วย ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู และ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม ที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขสารนิพนธ์ฉบับนี้ และเสนอข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์และมีส่วนสำคัญที่ทำให้งานวิจัยนี้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ทุก ๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิต รวมถึงการประกอบวิชาชีพในการดำเนินชีวิตได้จริง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในการได้รับความช่วยเหลือ และความอบอุ่นจากคณาจารย์ภายในคณะทุก ๆ ท่านและขอขอบพระคุณอย่างสูงจากใจจริงคุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่อาจมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดาที่ให้กำเนิดและเลี้ยงดูให้การศึกษา ตลอดจนครูบาอาจารย์และผู้ที่มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยในครั้งนี้

กิตติศักดิ์ โพนิว

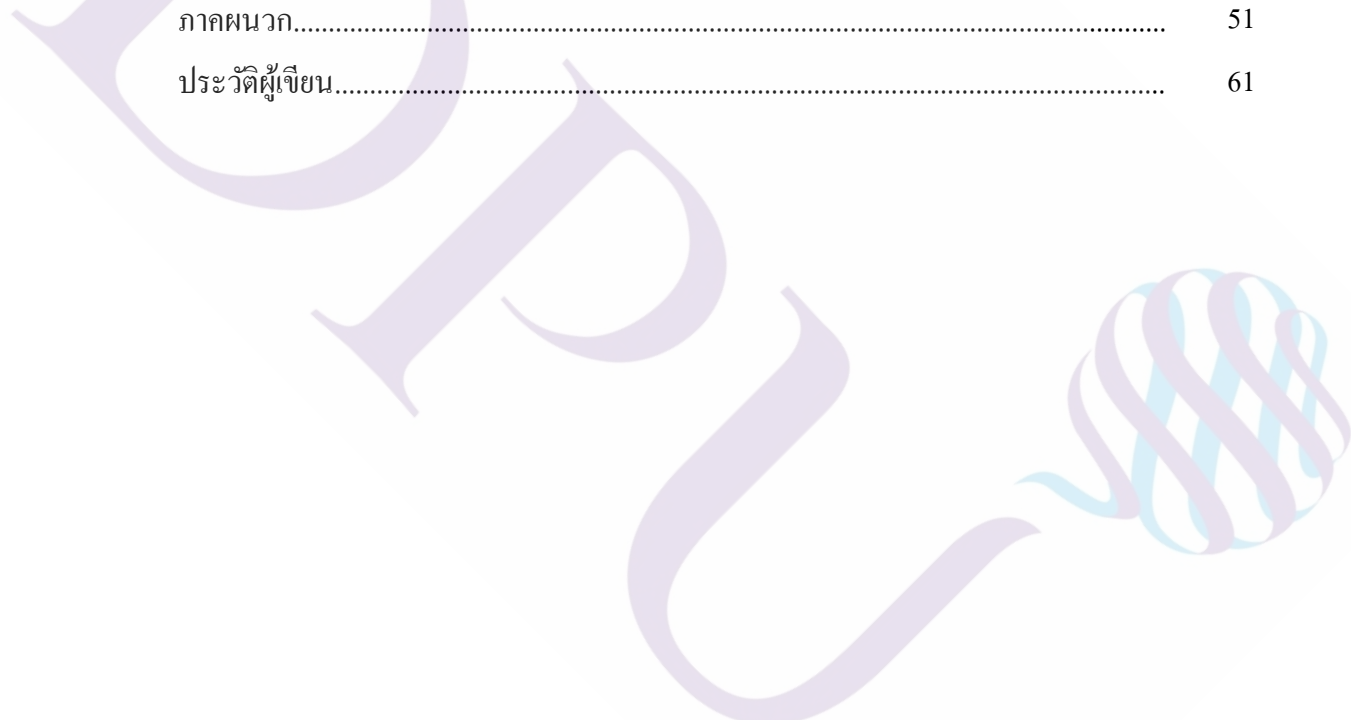
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 นิยามศัพท์.....	4
2. แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	18
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	21
3.1 การกำหนดประชากร.....	21
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา.....	28
4.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ.....	31

4.3 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.....	36
---	----

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุปผลวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	41
5.1 สรุปผลวิจัย.....	42
5.2 อภิปรายผลวิจัย.....	45
5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	47
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	51
ประวัติผู้เขียน.....	61

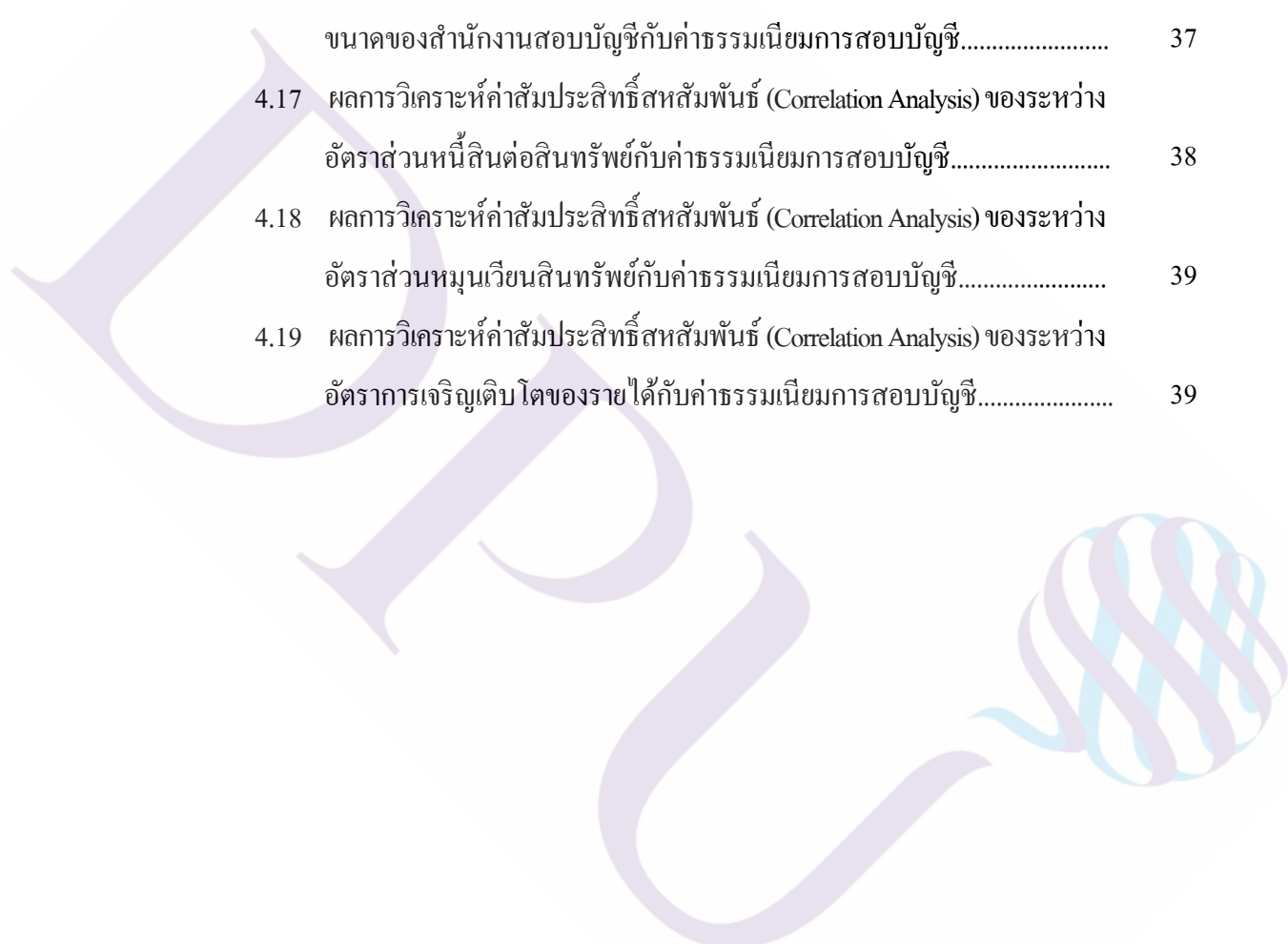

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ตารางแสดงรายชื่อหลักทรัพย์ที่เป็นตัวอย่างสำหรับงานวิจัย.....	22
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอายุการก่อตั้งของกิจการ...	28
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	29
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของขนาดของสำนักงานสอบบัญชี	29
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของค่าธรรมเนียมสอบบัญชี.....	30
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	30
4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์	30
4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ยต่อรายได้	31
4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของอายุการก่อตั้งของกิจการ.....	32
4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	32
4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของขนาดของสำนักงานสอบบัญชี	33
4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	34
4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์	34
4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ยต่อรายได้	35
4.14 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของ ระหว่าง อายุการก่อตั้งของกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	36
4.15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของ ระหว่าง จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	37

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.16	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่าง ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	37
4.17	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่าง อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	38
4.18	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่าง อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	39
4.19	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่าง อัตราการเจริญเติบโตของรายได้กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	39

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดงานวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี..	18

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในสหรัฐอเมริกา แสดงความกังวลต่อแรงกดดันให้ผู้สอบบัญชีลดค่าบริการสอบบัญชีให้ลดลงจะนำไปสู่การตรวจสอบที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในกรณีที่ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีขึ้นลงตามภาวะเศรษฐกิจ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในสหรัฐอเมริกาให้ความเห็นว่า ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีไม่ควรจะผันแปรไปตามภาวะเศรษฐกิจรวมถึงรายได้ของกิจการ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหรือรายได้ของกิจการลดลง ผู้สอบบัญชีควรจะให้เวลาต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้มากกว่าเดิมเหมือนมีวิกฤตการณ์ทางการเงินเกิดขึ้น โดยปกติกิจการต่าง ๆ มักจะขอลดราคากับผู้ขายสินค้าและบริการและเป็นสิ่งที่น่าตกใจที่กิจการใช้เกณฑ์เดียวกันนี้กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อย่างไรก็ตามกิจการควรคำนึงด้วยว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่ลดลงนั้น ไม่ใช่สิ่งจูงใจพื้นฐานที่กิจการใช้เป็นเกณฑ์ในการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในสหรัฐอเมริกาได้ทราบในหลายกรณีว่า คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนบางราย (Audit Committee) แสวงหาค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่ค่อนข้างต่ำ คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีกลับขอให้ผู้สอบบัญชีรายใหม่ที่เข้ามารับงานคิดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในอัตราที่ลดลง อาจจะเป็นเรื่องของความไม่เหมาะสมกับเนื้อหาของงานตรวจสอบ นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนอาจจะมีประเด็นทางข้อกฎหมายในกรณีค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่ลดลงและเกิดข้อผิดพลาดอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผู้ถือหุ้นและหน่วยงานกำกับดูแลจึงมีความกังวลว่าคณะกรรมการบริษัทอาจจะละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่อง ความไว้วางใจของตน การตัดลดราคาค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงเป็นแรงกดดันสำคัญต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี (Chasan, 2014)

งบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีสินทรัพย์ ทุน หรือรายได้ รายการใดรายการหนึ่งหรือทุกรายการไม่เกินที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (สภาวิชาชีพบัญชี, 2543) การตรวจสอบบัญชินับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบธุรกิจ เนื่องจากการตรวจสอบบัญชีช่วยให้ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งและยังสามารถใช้ในการประมาณการและคาดการณ์ในอนาคต เพื่อประกอบการตัดสินใจทางเศรษฐกิจได้ รวมถึงผู้ประกอบการยังต้องนำเสนองบการเงินที่ต้องตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีให้แก่กรมสรรพากรและกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอีกด้วย ปัจจุบันมีการแข่งขันระดับสูงในการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี เพื่อให้ได้ลูกค้ารายใหม่หรือเพื่อรักษาลูกค้ารายเดิม กรณีที่มีการแข่งขันเสนอราคาค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีส่วนใหญ่จะลดลงจากเดิม ซึ่งแรงกดดันเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ทำให้ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจะถูกกำหนดอยู่ในระดับที่ลูกค้ายอมรับได้หรือบางกรณีถูกกำหนดให้ขึ้นกับผลประกอบการของกิจการ เช่น สภาวะเศรษฐกิจถดถอยกิจการต้องการให้ผู้สอบบัญชีปรับลดค่าบริการ กรณีดังกล่าวไม่ได้สะท้อนถึงความเป็นจริงที่ผู้สอบบัญชีอาจต้องใช้เวลามากกว่าปกติ ส่งผลให้ผู้สอบบัญชีจำกัดระยะเวลาการปฏิบัติงานตรวจสอบให้น้อยที่สุดหรือลดจำนวนบุคลากร รวมถึงใช้บุคลากรที่ขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในหลายกรณีผู้สอบบัญชีอาจไม่ได้พิจารณาถึงต้นทุนที่ตามความเป็นจริงในการปฏิบัติงานส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ดังนั้นค่าบริการที่ลดลงนั้นไม่ควรเป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี โดยเฉพาะคณะกรรมการตรวจสอบต้องให้ความสนใจและพิจารณาถึงผลกระทบต่อความรับผิดชอบทางกฎหมาย หากมีข้อผิดพลาดที่สำคัญในงบการเงินและผู้สอบบัญชีควรสร้างความตระหนักให้แก่ผู้จัดทำบัญชี ผู้บริหาร คณะกรรมการตรวจสอบและเจ้าของกิจการให้เข้าใจถึงขอบเขตของการปฏิบัติงานสอบบัญชี จำนวนชั่วโมงในการทำงานที่ต้องใช้ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีและสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานแนวทางในการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีมีแนวทางและปัจจัยต่าง ๆ มากมาย ในปัจจุบันอาจมีการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยใช้แนวทางหรือวิธีการที่แตกต่างไปจากข้อมูลข้างต้น ซึ่งจะมีการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยใช้อายุการก่อตั้งของกิจการ จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขนาดของ

สำนักงานสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ และอัตราการเจริญเติบโตของรายได้เป็นตัวชี้วัดในการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ และค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

1.3 สมมติฐานการวิจัย

- H₁: อายุการก่อตั้งของกิจการมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₂: จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₃: ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₄: อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₅: อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₆: อัตราการเจริญเติบโตของรายได้มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₇: อายุการก่อตั้งของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₈: จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₉: ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₁₀: อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₁₁: อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- H₁₂: อัตราการเจริญเติบโตของรายได้มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้คือ บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 556 บริษัท

ตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้คือ บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จำนวน 100 บริษัท (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ.2562)

โดยมีข้อมูลครบถ้วนทั้ง 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ.2559 – พ.ศ.2561 จึงได้บริษัทตัวอย่างทั้งสิ้น 65 บริษัท ข้อมูลงบการเงินที่นำมาวิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 195 รายปีบริษัท

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เหมาะสม
2. ผู้ใช้บริการงานสอบบัญชีใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของกิจการที่เหมาะสม

1.6 นิยามศัพท์

ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (Audit Fees) หมายถึง ค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมจากการตรวจสอบและสอบทาน โดยช่วงระยะเวลาการตรวจสอบจะเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ บริษัทและตามกฎหมายที่หน่วยงานกำกับของแต่ละประเทศกำหนด

อายุการก่อตั้งของกิจการ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่การจดทะเบียนก่อตั้งเป็นบริษัทกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกิจการได้ดำเนินธุรกิจมาจนถึงปัจจุบัน

จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่กิจการเริ่มจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน

ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี หมายถึง สถานประกอบการของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัดหรือองค์กรรูปแบบอื่นของผู้ประกอบวิชาชีพ มีทั้งสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กและสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่

สำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก หมายถึง สำนักงานสอบบัญชีที่ให้บริการตรวจสอบบัญชีและให้คำปรึกษาทางธุรกิจที่ไม่ใช่สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่

สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ หมายถึง สำนักงานสอบบัญชีที่ให้บริการตรวจสอบบัญชีและให้คำปรึกษาทางธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก 4 บริษัท ได้แก่ ดีลอยท์ ทูช ไซมัทส ไซยศ สอบบัญชี (Deloitte), ไพร่ชาอเวอเตอร์เฮาส์ลูเปอร์ส เอบีเอเอส (PWC), สำนักงาน อีวาย (EY) และเคพีเอ็มจี ภูมิไทย สอบบัญชี (KPMG)

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ หมายถึง อัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่า กิจการมีหนี้สินเป็นกี่เท่าของสินทรัพย์

อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่เปรียบเทียบระหว่างยอดขายกับสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการนำสินทรัพย์ไปใช้ประโยชน์

อัตราการเจริญเติบโตของรายได้ หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของรายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยเปรียบเทียบรายได้จากปีปัจจุบันกับรายได้จากปีก่อนหน้า

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2561 เพื่อใช้ในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี โดยหมวด 2 หลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ พฤติกรรมทางวิชาชีพปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึงการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนในการให้บริการวิชาชีพบัญชีโดยมิได้คำนึงถึงลักษณะ ความเสี่ยง ความซับซ้อนและปริมาณของงานที่ตนให้บริการหรือมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาชีพบัญชี ซึ่งการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี รวมถึงค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยจะเรียกเก็บจากผู้รับบริการนั้น ควรคำนวณจากเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานจริงของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในแต่ละระดับและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดขึ้นจริง ปริมาณเอกสารจำนวนมากน้อยของหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ รวมถึงความซับซ้อนของงานอีกด้วย ไม่ควรกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนโดยใช้อัตราสูงต่ำของเงินหรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ผู้สอบบัญชีได้รับการปฏิบัติงานให้หรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี, 2561)

พระราชบัญญัติที่บัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 อันเป็นบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการ
การจำกัดเสรีภาพและสิทธิของบุคคลประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อาศัยอำนาจตามความใน
มาตรา 11 วรรคสามมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติตามกฎหมายและอธิบดี
กรมพัฒนาธุรกิจการค้าโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวกับหน้าที่
ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชีและนำส่งงบการเงินดังนี้

1. ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
2. บริษัทจำกัด
3. บริษัทมหาชนจำกัด
4. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ
5. กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่
ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล
ตามกฎหมาย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ให้เริ่มทำ
บัญชีนับแต่วันที่นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศนั้นได้เริ่มตั้งประกอบธุรกิจในประเทศไทย
กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่กิจการร่วมค้านั้นได้เริ่มตั้ง
ประกอบกิจการ

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคล
ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำงบการเงินและ
ยื่นงบการเงินดังกล่าวต่อสำนักงานกลางบัญชีประจำท้องที่ภายในห้าเดือนนับตั้งแต่วันที่ปิดบัญชี
สำหรับกรณีของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยให้ยื่นงบภายในหนึ่ง
เดือน นับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้เว้นแต่มีเหตุจำเป็นทำให้ผู้มี
หน้าที่จัดทำบัญชีไม่สามารถปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้อธิบดีอาจพิจารณาสั่งให้ขยายหรือเลื่อน
กำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแล้วแต่กรณี การยื่นงบการเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่อธิบดีกำหนด งบการเงินต้องมีรายการย่อตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความ
เห็นชอบของรัฐมนตรีเว้นแต่กรณีที่ได้มีกฎหมายเฉพาะเพิ่มเติมจากรายการย่อของงบการเงินที่
อธิบดีกำหนดไว้แล้วให้ใช้รายการย่อตามที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะนั้น งบการเงินต้องได้รับการ
ตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำ

บัญชี ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุน สิทธิทรัพย์สินหรือรายได้ รายการใดรายการหนึ่งหรือทุกรายการไม่เกินที่กำหนดโดยกฎกระทรวงในการจัดทำบัญชีเพื่อแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่ จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการ ลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน ผู้จัดทำบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดงบการเงิน ที่จัดทำขึ้นมาต้องผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ยกเว้น สำหรับงบการเงินของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท สิทธิทรัพย์สินรวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ไม่ต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบงบ การเงินได้ การนำส่งงบการเงินต่อหน่วยงานของกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากรณีเป็นบริษัทจำกัดและ บริษัทมหาชนจำกัด ต้องนำส่งภายใน 1 เดือนหลังจากงบการเงินได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ สามัญนำส่งงบการเงินภายใน 5 เดือนหลังวันปิดบัญชีสำหรับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนส่วน กรมสรรพากรนำส่งงบการเงิน ภายใน 150 วันหลังวันปิดบัญชี (สมพงษ์ พรอุบลรัตน์, 2545)

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี ใน พระราชบัญญัตินี้ “วิชาชีพบัญชี” หมายความว่า วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการศึกษาเทคโนโลยี การบัญชีและการบริการเกี่ยวกับการบัญชี และด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี มาตรา 37 ในกรณีที่มีกฎหมาย บัญญัติให้มีการสอบบัญชีหรือให้เอกสารใดต้องมีผู้สอบบัญชีลงลายมือชื่อรับรองหรือแสดง ความเห็น ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีรับรองเอกสารหรือแสดงความเห็นใน ฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือเป็นการกระทำในอำนาจหน้าที่ราชการ มาตรา 38 ผู้ใดเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี การขอรับ ใบอนุญาตการอนุญาตและการออกใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและ หลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วและใบอนุญาตนั้นมิได้ ถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตต่ออธิบดี กรมสรรพากรในการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามประมวลรัษฎากร

มาตรา 39 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามดังต่อไปนี้

1. เป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญตามมาตรา 14 วรรค 2
 2. ต้องผ่านการทดสอบหรือฝึกอบรมหรือฝึกงานหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี มาแล้วตามกำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
 3. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
 4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
 5. มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- การออกพระราชบัญญัตินี้เนื่องจากวิชาชีพบัญชีได้ขยายครอบคลุมไปหลายด้านไม่ที่จะเป็นการสอบบัญชี การทำบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาเทคโนโลยีการบัญชีบริการและด้านอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านธุรกิจอย่างกว้างขวาง สมควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพเป็นผู้ส่งเสริมพัฒนาความรู้มาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องอยู่ภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพเดียวกันเพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานตลอดจนการควบคุมจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพด้วย

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA: Certified Public Accountant) ต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนได้รับอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และใบอนุญาตยังไม่หมดอายุ ไม่ถูกพัก ไม่ถูกเพิกถอน ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตนั้นต้องมีความรู้ความสามารถและลักษณะครบถ้วนตามกฎหมายกำหนด ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีสิทธิลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีในฐานะผู้สอบบัญชีของธุรกิจกฎหมายบัญญัติไว้ให้มีการสอบบัญชีสามารถตรวจสอบและรับรองบัญชีของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 แห่ง ประมวลรัษฎากรปฏิบัติงานตามที่สภาวิชาชีพกำหนดสำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดใหญ่ปฏิบัติงานตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด เช่นเดียวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรสำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็กการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสำหรับบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดใหญ่ตามที่สภาวิชาชีพกำหนดจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเช่นเดียวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรสำหรับการตรวจสอบห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก (ศรินันท์ พินิจพรชัย, 2554)

การสอบบัญชี คือ การตรวจสอบสมุดบันทึกบัญชี เอกสารและหลักฐานประกอบการลงบัญชี โดยผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐานไว้ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีจะสามารถแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีว่างบการเงินที่จัดทำขึ้นมีความถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ รวมถึงงบการเงินดังกล่าวได้แสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญให้ผู้อ่านงบการเงินหรือผู้ใช้งบการเงินทราบอย่างเพียงพอ (พะยอม สิงห์เสนห์, 2542) หรือการที่บุคคลภายนอกที่มีความเป็นอิสระได้รับมอบหมายจากเจ้าของกิจการให้ทำหน้าที่เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการบันทึกรายการบัญชี ความถูกต้องครบถ้วนและสมบูรณ์ของเอกสารและหลักฐานประกอบการลงบันทึกรายการบัญชีรวมถึงการจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงความเห็นต่อความถูกต้องของงบการเงินที่มีหน้าที่จัดทำงบการเงินได้จัดทำขึ้น สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งบการเงินทุกฝ่าย เช่น หน่วยงานราชการ ผู้ลงทุน ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ ผู้บริหาร พนักงานและสาธารณชนทั่วไป ในการที่จะนำข้อมูลตัวเลขหรือการวิเคราะห์ต่าง ๆ ในงบการเงินดังกล่าวไปใช้ในการตัดสินใจ (นนทพล นิมสมบุญ, 2546)

การกำหนดค่าธรรมการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 210 เรื่องข้อตกลงในการรับการสอบบัญชีได้กล่าวว่าค่าธรรมนิยมการสอบบัญชีแม้ว่าจะเป็นหน้าที่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้กำหนดแต่ในทางปฏิบัติจะมีการปรึกษากันระหว่างผู้สอบบัญชีและฝ่ายบริหาร ซึ่งผู้สอบบัญชีควรระบุให้ชัดเจนว่าค่าธรรมนิยมที่เจรจาหรือมีการหารือกันนั้นครอบคลุมเรื่องใดไม่ครอบคลุมเรื่องใด เพื่อไม่ให้เกิดข้อโต้แย้งนอกจากนั้น โดยทั่วไปจะกำหนดการจ่ายค่าธรรมนิยมการสอบบัญชีว่าจะจ่ายเป็นงวดอย่างไร เพราะผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องรักษากระแสเงินสดของสำนักงานสอบบัญชีของตน ซึ่งอาจมีการระบุค่าธรรมนิยมการสอบบัญชีในการตรวจสอบบัญชีไว้ในหนังสือตอบรับงาน (Engagement Letter) โดยค่าธรรมนิยมการสอบบัญชีอาจมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีหรือกำหนดเป็นจำนวนเงินคงที่สำหรับช่วงระยะเวลาในเวลาหนึ่งสุดแล้วแต่ปริมาณงานและดัชนีค่าครองชีพหรือการขึ้นลงของภาวะเศรษฐกิจ สำนักงานสอบบัญชีใด ๆ ไม่มีอำนาจในการควบคุมอัตราค่าธรรมนิยมการสอบบัญชีและการให้บริการความเชื่อมั่นและสำนักงานสอบบัญชีแต่ละแห่งจะทำการเพิ่มหรือลดปริมาณงานการให้บริการ โดยไม่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอัตราค่าธรรมนิยมการสอบบัญชีและการให้บริการความเชื่อมั่น (May, 2016; Ohiookha and Akhalumeh, 2013)

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปัจจัยที่ใช้ศึกษาปัจจัยด้านขนาดกิจการ ความซับซ้อนของกิจการความเสี่ยงในการดำเนินงานการใช้ในการบริการอื่น ๆ จากสำนักงาน การสอบบัญชีและขนาดของสำนักงานสอบบัญชีต่อจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 525 บริษัท วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลจากการศึกษาพบว่าขนาดกิจการ ความซับซ้อนของกิจการความเสี่ยงในการดำเนินงานการใช้บริการด้านอื่น ๆ และประเภทสำนักงานสอบบัญชีเป็นปัจจัยที่มีผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบอย่างมีนัยสำคัญและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีแสดงให้เห็นว่าขนาดมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเนื่องจากปัจจัยด้านขนาดกิจการมีผลต่อปริมาณรายการค้าและส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี (จันทร์เพ็ญ ชงไชย, 2551; Liu, 2007)

สำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทยเป็นเช่นเดียวกันกับประเทศอื่นคือขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีความแตกต่างกัน โดยอาจแบ่งตามจำนวนลูกค้า จำนวนพนักงานหรือรายได้จากการสอบบัญชีโดยรวม ทั้งนี้สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่จะเป็นสำนักงานสอบบัญชีซึ่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ระดับนานาชาติ สำหรับสำนักงานสอบบัญชีของประเทศไทยเองที่มีขนาดใหญ่อาจถือเป็นสำนักงานสอบบัญชีขนาดกลาง ส่วนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ทำงานอิสระอาจถือเป็นสำนักงานบัญชีขนาดเล็ก คุณภาพของงานสอบบัญชีในสายตาของผู้ใช้งบการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับขนาดของสำนักงานสอบบัญชีซึ่งวัดจากลูกค้าของสำนักงานเป็นหลัก (สมชาย สุภัทรกุล, 2542) สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่หรือที่เรียกว่า Big - 4 หมายถึง 4 บริษัทที่ให้บริการตรวจสอบบัญชีและให้คำปรึกษาทางธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ได้แก่ ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทส์ ไชยยศ สอบบัญชี (Deloitte), พริ้วเซอร์เตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส์ เอบีเอเอส (PWC), สำนักงาน อีวาย (EY) และ เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี (KPMG) ส่วน Non Big-4 คือบริษัทที่ขนาดรองลงมาโดยให้บริการในลักษณะงานเดียวกัน เช่น บริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด, บริษัท บัญชีกิจ จำกัด และ บริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด เป็นต้น สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่เป็นที่ยอมรับของนักลงทุน ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินจะได้รับความเชื่อมั่นส่งผลให้งบการเงินของกิจการได้รับความสนใจจากนักลงทุนและส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นในตลาด ดังนั้นผู้บริหารกิจการจึงเลือกใช้บริการจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ โดยยอมจ่าย

ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่มากกว่าและสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่จะมีการควบคุมคุณภาพในงานตรวจสอบบัญชีเป็นพิเศษ เพื่อรักษาชื่อเสียงของกิจการไม่ให้สูญเสียลูกค้าจากการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีที่ผิดพลาด หรือสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่มีทรัพยากรที่ใช้เพื่อบริหารงานมากกว่าทั้งด้านความรู้ความสามารถของพนักงานจึงก่อให้เกิดต้นทุนพนักงานที่สูงกว่าและมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่สูงกว่าอีกด้วย (จันทร์เพ็ญ ธงไชย, 2551; Niem, 2004)

การจัดตั้งกิจการธุรกิจตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท กำหนดรูปแบบความเป็นเจ้าของธุรกิจ 3 รูปแบบ ดังนี้

1.1 รูปแบบเจ้าของคนเดียว (Sole proprietorship) คือ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งนำเงินทุนของตนเองหรือบุคคลอื่นหรือสถาบันการเงินไปลงทุนในธุรกิจดำเนินการบริหารงานเองทุกด้านเพื่อผลกำไร ธุรกิจที่เป็นเจ้าของคนเดียวจะเป็นธุรกิจที่มีขนาดเล็กจำกัดด้านเงินทุนและโอกาสที่จะเจริญเติบโตไปเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ การดำเนินงานไม่ว่าจะกำไรหรือขาดทุนจะเสียหายในรูปของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.2 รูปแบบห้างหุ้นส่วน (Partnership) คือ รูปแบบห้างหุ้นส่วนที่จัดตั้งขึ้นมาโดยมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปทำสัญญาร่วมกันลงทุนในรูปแบบของเงินสด ทรัพย์สินหรือแรงงาน ดำเนินธุรกิจและแบ่งปันผลกำไรระหว่างกัน จำแนกประเภทของห้างหุ้นส่วนเป็น 2 ประเภท คือ

1.2.1 ห้างหุ้นส่วนสามัญ (General partnership) จำแนก เป็น 2 ประเภท คือ

1. ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเรียกว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญ
2. ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเรียกว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

1.2.2 ห้างหุ้นส่วนจำกัด (Limited partnership) หมายถึง ห้างหุ้นส่วนที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลประกอบด้วย หุ้นส่วน 2 ประเภท คือ

1. หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบสามารถลงทุนถือหุ้นด้วยเงินหรือทรัพย์สินหรือแรงงานและมีสิทธิเป็นผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด
2. หุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบลงทุนถือหุ้นด้วยเงินและทรัพย์สินเท่านั้นไม่มีสิทธิเป็นผู้จัดการสามารถดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของตนเองแข่งขันกับห้างหุ้นส่วนจำกัดได้และสามารถโอนหุ้นให้ผู้อื่นได้โดยไม่ต้องได้รับคำยินยอมจากหุ้นส่วนคนอื่น การตาย ล้มละลายหรือเป็นผู้ไร้ความสามารถของหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบ ห้างหุ้นส่วนไม่จำเป็นต้องเลิกกิจการ

1.3 รูปแบบบริษัทจำกัด (Limited company) คือ การประกอบการที่จัดตั้งขึ้นโดยการร่วมทุนและแบ่งทุนออกเป็นส่วน ๆ หรือเรียกว่าหุ้น หุ้นแต่ละหุ้นจะมีมูลค่าเท่ากัน ผู้ที่ถือหุ้นต้องรับผิดชอบเพียงจำนวนเงินตามมูลค่าหุ้นที่ตนถืออยู่บริษัทจำกัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บริษัทเอกชนจำกัด จัดตั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยมีผู้เริ่มถือหุ้นตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิบันทึกเจตนารมณ์ของผู้เริ่มก่อตั้งมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อบริษัท สถานที่ประกอบการ ลักษณะการประกอบการ มูลค่าหุ้นที่เป็นทุนจดทะเบียน จัดตั้งบริษัทภายใน 3 เดือน หลังจากเรียกเก็บเงินค่าหุ้นครบตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว หุ้นของบริษัทเอกชนหุ้นหนึ่งมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 5 บาท หุ้นที่สามารถระดมทุนได้คือ หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ

1.2 บริษัทมหาชนจำกัด จัดตั้งตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ.2535 โดยที่มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิ เช่นเดียวกับบริษัทเอกชนจำกัดและจะต้องระบุว่าบริษัทตั้งขึ้นเพื่อเสนอขายหุ้นต่อประชาชนด้วยหุ้นที่บริษัทมหาชนจำกัดจำหน่ายจะมีบุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของกี่คนและจะถือหุ้นเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ แต่ในกรณีที่นำบริษัทเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) จะต้อง มีผู้ถือหุ้นรายย่อยมากกว่า 1,000 ราย หุ้นที่ระดมทุนได้ คือ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิและหุ้นกู้

บริษัทที่มีอายุมากก่อตั้งมานานเป็นที่รู้จักต่อสาธารณะและมีชื่อเสียง รวมทั้งข้อมูลที่น่ามาเปิดเผยเพื่อการตัดสินใจสำหรับนักลงทุนมีความน่าเชื่อถือมากกว่าทำให้การเสนอขายหุ้นของบริษัทมีความน่าสนใจของนักลงทุนได้มากกว่าบริษัทที่มีอายุน้อย นอกจากนี้กิจการที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนบริษัทจนถึงปัจจุบันที่มีระยะเวลานาน จะมีแนวโน้มว่ากิจการได้มีการวางแผนธุรกิจหรือการเตรียมตัวที่ดีทำให้สามารถประกอบกิจการหรือดำเนินธุรกิจมาเป็นเวลานาน โดยสามารถทำให้กิจการเกิดกำไรหรือผลตอบแทนที่กิจการสามารถดำรงอยู่ได้ ส่งผลให้อายุของบริษัทมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (นพดล สังข์ลาย, 2559)

ทฤษฎีตลาดทุน (Capital Market Theory) ได้บ่งชี้ถึงการตัดสินใจของนักลงทุนที่จะเลือกกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพไปเป็นการจัดสรรเงินลงทุน เพื่อลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ (Market Portfolio) โดยมีข้อสมมติฐานดังนี้

1. ผู้ลงทุนทั้งหมดเป็นผู้ลงทุนตามทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์ของมาร์โควิทซ์ (Markowitz Portfolio Theory)
2. ผู้ลงทุนสามารถให้กู้โดยปราศจากความเสี่ยงและสามารถยืมเงินโดยปราศจากความเสี่ยง โดยอัตราดอกเบี้ยปราศจากความเสี่ยง (Risk Free Rate) จากการให้กู้ยืมและการกู้ยืมของผู้ลงทุนทุกคนมีระดับเท่ากัน
3. ผู้ลงทุนทุกคนมีการคาดหวังความเป็นไปได้ของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในลักษณะที่เหมือนกัน
4. ผู้ลงทุนทุกคนมีงวดเวลาลงทุน 1 งวดเวลาเท่านั้น
5. สามารถแบ่งการลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละชนิดได้โดยไม่มีที่สิ้นสุดซึ่งหมายความว่าผู้ลงทุนอาจซื้อเป็นเศษส่วนของหุ้นได้หากผู้ลงทุนต้องการ
6. ไม่พิจารณาเรื่องภาษีและค่าใช้จ่ายในการซื้อ
7. ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับเงินเพื่อและอัตราดอกเบี้ย
8. ตลาดทุนอยู่ในภาวะดุลยภาพคือการลงทุนทุกประเภทให้อัตราผลตอบแทนที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยง

ข้อสมมติฐานดังกล่าวหมายความว่า เป็นการสมมติให้ตลาดหลักทรัพย์เป็นตลาดที่สมบูรณ์ (Perfect Market) ไม่มีสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการซื้อขายหลักทรัพย์ไม่ว่าจะเป็นภาษีค่าใช้จ่ายในการซื้อขายหลักทรัพย์ การแบ่งเงินลงทุนได้และอัตราดอกเบี้ยที่เท่ากัน ทำให้มุ่งสู่การวิเคราะห์การมีดุลยภาพในตลาดหลักทรัพย์ได้ง่ายขึ้น

โดยมีงานวิจัยที่ได้อธิบายไว้ว่าอายุของบริษัทก่อนเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทที่มีอายุน้อยกว่าจะมีความเสี่ยงที่สูงกว่าบริษัทที่ดำเนินการมานานกว่า ซึ่งบริษัทที่ดำเนินการมานานนั้นมีความเสถียรภาพและความสามารถในการดำเนินธุรกิจที่นานกว่า อีกทั้งยังมีงบการเงินที่เผยแพร่ต่อสาธารณะ ดังนั้นบริษัทที่มีอายุน้อยอาจมีข้อมูลทางการเงินยังไม่ครบจึงเกิดความไม่สมดุลของหลักทรัพย์ ซึ่งความไม่แน่นอนเหล่านี้เกี่ยวกับมุมมองอนาคตของบริษัทจะสะท้อนออกมาให้เห็นในรูปแบบ Underpriced มูลค่าของบริษัท (ณัฐจิรา คณานุรักษ์, 2554) ทำให้บริษัทที่มีอายุน้อยมีจำนวนข้อมูลที่ยังไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทที่มีอายุมากกว่า ดังนั้นจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อีกหนึ่งงานวิจัยพบว่า จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หากยิ่งมากจะทำให้มีผลต่อผลตอบแทนมาก ซึ่งนักลงทุนมองเห็นว่าบริษัทที่มีความมั่นคงและบริษัทที่มีการแสดงผลดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้นักลงทุนได้รับทราบ

ข้อมูลบางส่วนแล้วจึงเกิดความเชื่อมั่น ทำให้มีผลการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (สายรุ้ง แก้วสังข์, 2559)

อัตราส่วนทางการเงินสำหรับการศึกษาคำนี้ใช้ดัชนีชี้วัดทางการเงินที่เป็นข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่อยู่ในรูปอัตราส่วนทางการเงิน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายการทางการเงิน ซึ่งการแสดงความสัมพันธ์ของรายการทางการเงินนั้น สามารถนำไปตีความหมายเพื่อประเมินฐานะทางการเงินสภาพคล่องและความยืดหยุ่นทางการเงิน โครงสร้างทางการเงินหรือโครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ความเพียงพอของกระแสเงินสดในการชำระหนี้ในการศึกษาคำนี้ได้รวบรวมอัตราส่วนทางการเงินที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความเป็นไปได้ที่บริษัทจะประสบความสำเร็จล้มเหลวทางการเงิน (อาภาพร นามเมือง, 2550; ปานรดา พิลาศรี, 2553) เพื่อให้สามารถวิเคราะห์บริษัทจดทะเบียนครอบคลุมในทุกด้านได้แก่ ด้านความสามารถของกิจการในการชำระหนี้ระยะสั้นและระยะยาว ด้านความสามารถของกิจการในการใช้ทรัพยากร ด้านความสามารถของกิจการในการทำกำไรในอนาคต ด้านความสามารถในการบริหารงานของฝ่ายบริหารและด้านความสามารถของกิจการในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่สามารถนำไปชำระคืนหนี้สินนำไปลงทุนสินทรัพย์และนำไปจ่ายเงินปันผลโดยการศึกษาคำนี้ได้เพิ่มเติมอัตราส่วนวัดคุณภาพกำไรและอัตราส่วนกระแสเงินสดอิสระต่อยอดขายเพื่อวัดด้านความสามารถของกิจการในการก่อให้เกิด กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่สามารถนำไปชำระคืนหนี้สิน ดังนั้นอัตราส่วนทางการเงินที่นำมาใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 3 ประเภทมีรายละเอียดดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Total Asset Ratio)

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Total Asset Ratio)} = \frac{\text{หนี้สิน}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \text{ เท่า}$$

อัตราส่วนวัดโครงสร้างหนี้สินรวมเมื่อเทียบกับ โครงสร้างสินทรัพย์รวมของกิจการ ซึ่งแสดงถึงสัดส่วนของเงินลงทุนในสินทรัพย์รวมที่ได้มาจากการก่อหนี้สิน อัตราส่วนนี้มีความสำคัญต่อเจ้าหนี้ระยะยาวมากเนื่องจากเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องในสินทรัพย์ของกิจการก่อนผู้ถือหุ้นเมื่อมีการชำระบัญชีอัตราส่วนนี้จึงใช้วัดระดับความคุ้มครองที่กิจการมีต่อเจ้าหนี้ซึ่งอัตราส่วนนี้ต่ำเท่าไร ความเสี่ยงที่เจ้าหนี้จะไม่ได้รับชำระคืนย่อมลดลงเท่านั้น

2. อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ (Total Asset Turnover Ratio)

$$\text{อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ (Total Asset Turnover Ratio)} = \frac{\text{ยอดขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมดเฉลี่ย}} \quad \text{เท่า}$$

ซึ่งแสดงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดของบริษัทเพื่อก่อให้เกิดรายได้ ถ้าอัตราส่วนยิ่งมากแสดงว่ามีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ดี

3. อัตราการเจริญเติบโตของรายได้

$$\text{อัตราการเจริญเติบโตของรายได้} = \frac{[\text{รายได้ปีปัจจุบัน} - \text{รายได้ปีก่อน}] / \text{รายได้ปีก่อน} \times 100}{}$$

อัตราการเติบโตของรายได้ ซึ่งเป็นกระแสเงินสดที่กิจการได้รับจากการขายสินค้าหรือบริการ การเติบโตหลัก ๆ ของบริษัทนั้นเราจะรู้ได้จากการเติบโตของยอดขาย (Sales Growth) และการเติบโตของกำไร (Profit Growth) ถ้ายอดขายสินค้าหรือบริการของบริษัทนั้นมากก็ส่งผลให้กำไรโตตามกันไปด้วย

ขนาดของกิจการจะดูได้จากสินทรัพย์รวมของกิจการที่คงเหลือทั้งหมดในงบแสดงฐานะการเงิน ณ เวลานั้น ๆ โดยสินทรัพย์ (Assets) หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนอันมีมูลค่า ซึ่งบุคคลหรือกิจการเป็นเจ้าของหรือสามารถถือเอาประโยชน์ได้จากกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ สหกรณ์ทรัพย์ สิทธิเรียกร้องมูลค่าที่ได้มา รายจ่ายที่เกิดสิทธิและรายจ่ายของงวดบัญชีถัดไป

1. สินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินหรือเทียบเท่าเงิน เช่น เงินสด ตัวเงินรับต่าง ๆ
2. สินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้อง เช่น ลูกหนี้
3. สินทรัพย์ที่มีตัวตน เช่น ที่ดิน อาคาร รถยนต์
4. สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ สัมปทาน
5. รายจ่ายที่จ่ายไปแล้วจะให้ประโยชน์ต่องวดบัญชีถัดไปได้แก่ ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าประเภทต่าง ๆ เช่น ค่าโฆษณาจ่ายล่วงหน้า ค่าประกันภัยจ่ายล่วงหน้า

สินทรัพย์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) หมายถึง สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสามารถจะเปลี่ยนเป็นเงินสด เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร เป็นต้น หรือสินทรัพย์อื่นที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วโดยปกติจะไม่เกิน 1 ปี เช่น ตัวเงินรับ ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ เป็นต้น
2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non – Current Assets) หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยเร็วซึ่งมีระยะเวลามากกว่า 1 ปี เช่น เงินลงทุนระยะยาว เงินให้กู้ยืมระยะ

ยาวและการลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทต่าง ๆ เป็นต้น สินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets) หรือเป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนมีลักษณะการใช้งานที่คงทนและมีอายุการใช้งานนานเกินกว่า 1 ปี เช่น ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ รถยนต์ เป็นต้น สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่มีรูปร่างไม่สามารถจับต้องได้ทางกายภาพแต่สามารถตีราคาให้มีมูลค่าเป็นเงินตราและถือกรรมสิทธิ์ได้ เช่น เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ ค่าความนิยม เป็นต้น

เพื่อหาระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยใช้สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ พบว่า จำนวนทุนที่เรียกชำระ จำนวนรายได้และขนาดของกิจการเป็นปัจจัยที่มีผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (วรพจน์ อุซุไพบูลย์วงศ์, 2532; นงนุช สารทอง, 2550; มรุกัญญา เปี่ยมพราย, 2551)

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งการวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน สามารถนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่าง ทรัพย์สิน หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะช่วยในการประเมินฐานะทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ โดยอาจนำมาเปรียบเทียบกับตัวธุรกิจนั้นเองในอดีตหรือเปรียบเทียบกับธุรกิจคู่แข่งหรือเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมนั้น ๆ ได้

โดยอัตราส่วนวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) จะแสดง

อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ (Total Asset Turnover)

$$= \text{ยอดขายสุทธิ} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมดเฉลี่ย}$$

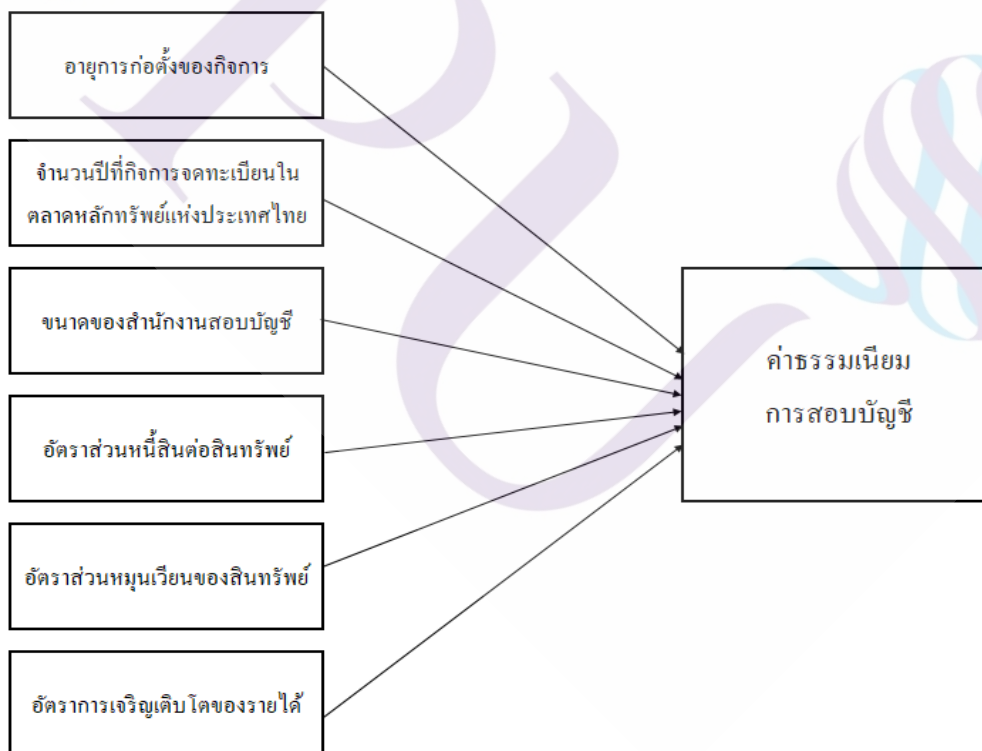
ซึ่งแสดงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดของบริษัทเพื่อก่อให้เกิดรายได้ ถ้าอัตราส่วนยิ่งมากแสดงว่ามีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ดี

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจัดเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักงานสอบบัญชีงบการเงิน รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นและแบบ 56-1 ประจำปี พ.ศ.2546 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จำนวน 295 บริษัท แบบจำลองที่ใช้ศึกษามาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักงานสอบบัญชีและจากงานวิจัยในอดีตใช้วิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใช้ในการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีประกอบด้วย รายได้รวม ค่าใช้จ่ายรวม ดอกเบี้ยจ่ายสินทรัพย์รวม หนี้สินรวม ทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว โดยมูลค่าของรายการเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่ออย่างสำคัญต่อการกำหนดวิธีการตรวจสอบบัญชีจำนวนรายการที่ใช้ตรวจสอบความยาก

ง่ายของรายการบัญชี ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่จะต้องใช้ปฏิบัติงาน โดยปัจจัยดังกล่าวได้ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีด้วย (ศุภเชษฐ คุณาลักษณ์กุล, กนกวรรณ แซ่ตั้งและพรเทพ แต้มศิริชัย, 2547)

จำนวนของรายได้เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปริมาณกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการว่ามีมากน้อยเพียงใด จำนวนของรายได้ที่มากขึ้นย่อมแสดงว่างานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตย่อมต้องมากตามปริมาณกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการเช่นกัน รวมถึงงานวิจัยปัจจัยจากโครงสร้างทางการเงินของลูกค้าเป็นปัจจัยหนึ่ง โดยมีจำนวนรวมของรายได้ถือเป็นตัวแปรที่สำคัญ ซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้นนั้นมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (ดวงกมล โฆษพันธ์, 2546) อัตราการเจริญเติบโตเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่ากิจการและความสามารถในการทำกำไร ซึ่งพบว่าอัตราการเจริญเติบโตของยอดขายมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการและอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (รัฐดิพร กมลกิจเจริญ, 2552)

2.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดงานวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยในภาพที่ 2.1 ข้างต้นสามารถอธิบายได้ดังนี้

ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี คือ ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบและสอบทาน โดยช่วงระยะเวลาการตรวจสอบจะเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ บริษัท และตามกฎหมายที่หน่วยงานกำกับของแต่ละประเทศกำหนด

อายุการก่อตั้งของกิจการ หมายถึง อายุของกิจการตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนธุรกิจทางการค้ากับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจนถึงปัจจุบัน

จำนวนปีที่กิจการอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ อายุของกิจการตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน

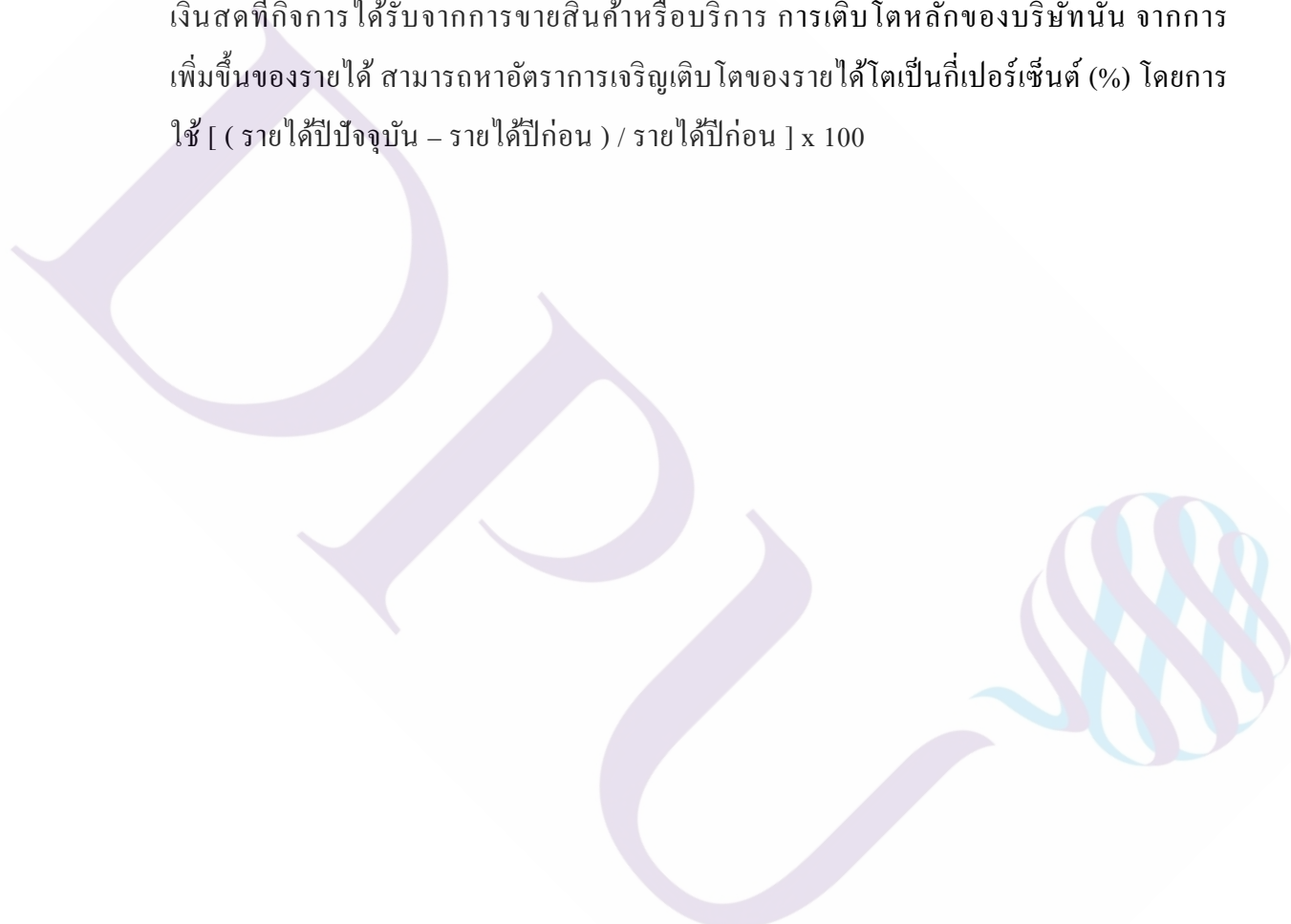
ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี คือ สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่หรือที่เรียกว่า Big - 4 และสำนักงานสอบบัญชีทั่วไปหรือที่เรียกว่า Non Big - 4 ซึ่ง Big - 4 หมายถึง 4 บริษัทที่ให้บริการตรวจสอบบัญชีและให้คำปรึกษาทางธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ได้แก่ ดีลอยท์ ทูช ไรหมัทส ไชยยศ สอบบัญชี (Deloitte), ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส (PWC), สำนักงาน อีวาย (EY) และ เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี (KPMG) ส่วน Non-Big 4 คือบริษัทที่ขนาดรองลงมาโดยให้บริการในลักษณะงานเดียวกัน เช่น บริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด, บริษัท บัญชีกิจ จำกัด และ บริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด เป็นต้น

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ หมายถึง อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่ากิจการมีหนี้สินเป็นกี่เท่าของสินทรัพย์ ถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ต่ำแสดงว่ากิจการมีโครงสร้างหนี้รวมเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมแล้วต่ำ ซึ่งจะเกิดผลดีเนื่องจากทำให้กิจการมีภาระในการชำระคืนหนี้สินน้อยและมีโอกาสกู้ยืมหนี้สินครั้งต่อไปได้มาก ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์สูง แสดงว่ากิจการมีโครงสร้างหนี้รวมเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์แล้วสูงจะเกิดผลเสียเนื่องจากทำให้กิจการมีภาระในการชำระคืนหนี้สินมากและมีโอกาสจะกู้ยืมหนี้สินครั้งต่อไปได้น้อย

สูตรการคำนวณ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ = $\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$

อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่เปรียบเทียบระหว่างยอดขายกับสินทรัพย์เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการนำสินทรัพย์ไปใช้ประโยชน์ได้ดีหรือไม่ อัตราส่วนที่คำนวณได้มีค่ามากจะแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ของกิจการไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อัตราส่วนที่คำนวณได้มีค่าต่ำจะแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ของกิจการไปใช้ได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ

อัตรากาจรเจริญเติบโตของรายได้ หมายถึง อัตรากาจรเติบโตของรายได้ ซึ่งเป็นกระแสเงินสดที่กิจการได้รับจากการขายสินค้าหรือบริการ การเติบโตหลักของบริษัทนั้น จากการเพิ่มขึ้นของรายได้ สามารถหาอัตรากาจรเจริญเติบโตของรายได้โตเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ (%) โดยการ
ใช้ $[(\text{รายได้ปีปัจจุบัน} - \text{รายได้ปีก่อน}) / \text{รายได้ปีก่อน}] \times 100$

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 การกำหนดประชากร
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากร

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 556 บริษัท ตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้คือ บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จำนวน 100 บริษัท (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ.2562)

โดยมีข้อมูลครบถ้วนทั้ง 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ.2559 – 2561 จึงได้บริษัทตัวอย่างทั้งสิ้น 65 บริษัท ข้อมูลงบการเงินที่นำมาวิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 195 รายปีบริษัท

3.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเลือกบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จำนวนทั้งสิ้น 100 บริษัท โดยศึกษาจากข้อมูลงบการเงินย้อนหลัง 3 ปี ระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ปี พ.ศ.2559 - พ.ศ.2561 ตัวอย่างของงานวิจัยนี้ มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาโดยจะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 และมีข้อมูลงบการเงินครบถ้วนทั้ง 3 ปี ผู้วิจัยได้รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจากงบการเงินระบบฐานข้อมูล SETSMART ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกหลักทรัพย์ที่ไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ดังนี้

1. บริษัทที่มีข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งไม่ครบถ้วนในช่วงระยะเวลาที่เลือกทำการศึกษา ประกอบด้วย BGRIM, GULF, OSP, PRM, AOT, TPIPP, TOA, THAI, ADVANC และ PTTEP ทั้งหมด 10 บริษัท

2. ทดสอบค่าผิดปกติ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีค่าแยกออกจากกลุ่มหรือแตกต่างไปจากข้อมูลค่าอื่น ๆ ซึ่งค่าผิดปกติมีโอกาสเกิดขึ้นได้เพื่อป้องกันข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนจึงได้นำข้อมูลออก 25 ตัวอย่าง

ข้อมูลบริษัทตัวอย่างที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้จำนวน 65 บริษัทประกอบด้วยรายชื่อตามตารางที่ 3.1 ที่จะแสดงต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 รายชื่อหลักทรัพย์ที่เป็นตัวอย่างสำหรับงานวิจัย

ลำดับ	หลักทรัพย์	บริษัท
1	AAV	บริษัท เอเชีย เอวิเอชั่น จำกัด (มหาชน)
2	AMATA	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
3	ANAN	บริษัท อนันดา ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
4	AP	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
5	BANPU	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
6	BCH	บริษัท บางกอก เซน ฮอสปิเทล จำกัด (มหาชน)
7	BCP	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
8	BCPG	บริษัท บีซีพีจี จำกัด (มหาชน)
9	BDMS	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)
10	BEAUTY	บริษัท บิวตี้ คอมมูนิตี้ จำกัด (มหาชน)
11	BEM	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
12	BH	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)
13	BLAND	บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)
14	BPP	บริษัท บ้านปู เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
15	CBG	บริษัท การบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	หลักทรัพย์	บริษัท
16	CHG	บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)
17	CK	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)
18	CKP	บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)
19	COM7	บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)
20	CPALL	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
21	CPF	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)
22	DELTA	บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
23	DTAC	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
24	EA	บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)
25	EGCO	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
26	EPG	บริษัท อีสเทิร์น โพลีเมอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
27	ERW	บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
28	ESSO	บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
29	GFPT	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)
30	GLOBAL	บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)
31	GPSC	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
32	GUNKUL	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
33	HANA	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)
34	HMPRO	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
35	INTUCH	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
36	IRPC	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
37	JMT	บริษัท เจ เอ็ม ที เน็ทเวอร์ค เซอร์วิสเซส จำกัด (มหาชน)
38	KCE	บริษัท เคซีอี อีเลคโทรนิคส์ จำกัด (มหาชน)
39	KTC	บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	หลักทรัพย์	บริษัท
40	LH	บริษัทแลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน)
41	MAJOR	บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
42	MBK	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)
43	MINT	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
44	MTC	บริษัท เมืองไทย แคลปิตอล จำกัด (มหาชน)
45	PLANB	บริษัท แพลน บี มีเดีย จำกัด (มหาชน)
46	PSH	บริษัท พุกกะยา โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
47	PSL	บริษัท พรีเมียมส ซิปป์ จำกัด (มหาชน)
48	PTG	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)
49	PTTGC	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)
50	RATCH	บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
51	ROBINS	บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน)
52	RS	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)
53	SAWAD	บริษัท ศรีสวัสดิ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
54	SCC	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
55	SGP	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปีโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)
56	SIRI	บริษัท แอสสิริ จำกัด (มหาชน)
57	SPALI	บริษัท สุภาลัย จำกัด (มหาชน)
58	SPRC	บริษัท สตาร์ ปีโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)
59	STEC	บริษัท ชิโน-ไทย เอ็นจิเนียริงแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
60	TASCO	บริษัท ทีปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)
61	TCAP	บริษัท ทูมชนชาติ จำกัด (มหาชน)
62	THANI	บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
63	TKN	บริษัท เต้าแกนน้อย ฟู๊ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	หลักทรัพย์	บริษัท
64	TTW	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)
65	TVO	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)

3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกข้อมูลโดยผู้วิจัย จะทำการเก็บข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ระหว่างปี พ.ศ.2559 - พ.ศ.2561 โดยเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ได้บริษัทตัวอย่างทั้งสิ้น 65 บริษัท และข้อมูลงบการเงินที่นำมาวิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 195 รายปีบริษัท

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จาก แหล่งข้อมูลที่มีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยฐานข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย นี้จะได้จากสื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเผยแพร่ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งแฟ้มข้อมูลผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในระบบสารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ดังนี้

1. เข้าสู่เว็บไซต์ <http://www.setsmart.com> และ Login เข้าสู่ระบบ โดยพิมพ์ ชื่อ Username และ Password ตามรหัสผ่านบนบัตร SETSMART เพื่อเก็บข้อมูลตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยมาจากงบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและงบแสดงฐานะการเงิน
2. ศึกษาข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2559 - พ.ศ.2561 จำนวน 3 ปี

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลทางสถิติทดสอบได้แก่

3.3.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร

3.3.2 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงปริมาณและการพยากรณ์ค่าระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม

3.3.3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) แบบวิธี Pearson Correlation หรือเรียกอีกอย่างว่า วิธี Simple Correlation เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยเป็นการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เพื่ออธิบายระดับความสัมพันธ์และทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรในแต่ละปัจจัยกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ตัวแปรสำหรับงานวิจัยนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระมี 6 ตัวแปร ได้แก่ อายุการก่อตั้งของกิจการ จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ และอัตราการเจริญเติบโตของรายได้
2. ตัวแปรตามมี 1 ตัวแปร ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

งานวิจัยนี้ได้มีการกำหนดค่าตัวแปร เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทำการเก็บรวบรวม โดยการให้ค่าประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ในการวัดค่าตัวแปรที่ต้องการ เพื่อการคำนวณทางสถิตินั้นใช้ตามความหมายของคำจำกัดความเป็นเกณฑ์ดังนี้

1. การวัดค่าตัวแปรเรื่องอายุการก่อตั้งของกิจการ คือการให้ค่าช่วงอายุที่กิจการดำรงอยู่ตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนธุรกิจทางการค้ากับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจนถึงปัจจุบันกำหนดให้

- 1 = ช่วงอายุ 1-5 ปี
- 2 = ช่วงอายุ 6-10 ปี
- 3 = ช่วงอายุ 11-15 ปี
- 4 = ช่วงอายุ 15 ปีขึ้นไป

2. การวัดค่าตัวแปรเรื่องจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคือการให้ค่าช่วงอายุของกิจการตั้งแต่เริ่มทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน กำหนดให้

1 = ช่วงอายุ 1-5 ปี

2 = ช่วงอายุ 6-10 ปี

3 = ช่วงอายุ 11-15 ปี

4 = ช่วงอายุ 15 ปีขึ้นไป

3. การวัดค่าตัวแปรเรื่องขนาดของสำนักงานสอบบัญชี คือการให้ค่ากลุ่มสำนักงานสอบบัญชี ที่ได้

ทำการตรวจสอบงบการเงินแต่ละบริษัทที่ได้นำมาเป็นตัวอย่างในงานวิจัยนี้กำหนดให้

1 = Big - 4

2 = Non Big - 4

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน คือ วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) และวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการคำนวณค่าสถิติเบื้องต้นเพื่อทราบลักษณะทั่วไปของตัวแปร ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ในกลุ่ม SET 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics analysis) สำหรับหลักทรัพย์กลุ่ม SET 100 รอบระยะเวลาบัญชี ปี พ.ศ.2559 - พ.ศ.2561 รวมระยะเวลา 3 ปี ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอายุการก่อตั้งของกิจการ

	Frequency	Percent
1-5 Years	11	5.6
6-10 Years	12	6.2
11-15 Years	16	8.2
>15 Years	156	80.0
Total	195	100.0

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอายุการก่อตั้งของกิจการ พบว่า ส่วนใหญ่อายุการก่อตั้งของกิจการช่วงอายุมากกว่า 15 ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ 80.00 และรองลงมาอายุการก่อตั้งของกิจการช่วงอายุ 11-15 ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ 8.20

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

	Frequency	Percent
1-5 Years	61	31.3
6-10 Years	25	12.8
11-15 Years	16	8.2
>15 Years	93	47.7
Total	195	100.0

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 15 ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ 47.70 และรองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 1-5 ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ 31.30

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของขนาดของสำนักงานสอบบัญชี

	Frequency	Percent
Big-4	183	93.8
Non Big-4	12	6.2
Total	195	100.0

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของขนาดของสำนักงานสอบบัญชีพบว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีแบ่งออกเป็น Big-4 จำนวนร้อยละ 93.80 และ Non Big-4 จำนวนร้อยละ 6.20

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	195	255000	5860000	2477198.23	1316618.20

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของกิจการต่ำที่สุด (Min) มีมูลค่า 255,000 บาท มีค่ามากที่สุด (Max) มีมูลค่า 5,860,000 บาทและมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2,477,198.23 บาท รวมถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อยู่ที่ 1,316,618.20

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	195	.12	.88	.5064	.18414

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์น้อยที่สุด (Min) ร้อยละ 0.12 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ที่แสดงค่ามากที่สุด (Max) ร้อยละ 0.88 และมีค่าเฉลี่ย (Mean) คิดเป็นร้อยละ 0.5064 รวมถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อยู่ที่ร้อยละ 0.18414

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์	195	.06	6.39	.8845	.96276

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์พบว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์น้อยที่สุด (Min) ร้อยละ 0.06 อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์แสดงค่ามากที่สุด (Max) คิดเป็นร้อยละ 6.39 และมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ร้อยละ 0.8845 รวมถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อยู่ที่ร้อยละ 0.96276

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตราการเจริญเติบโตของรายได้

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
อัตราการเจริญเติบโตของรายได้	195	-.35	.75	.0936	.16088

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของอัตราการเจริญเติบโตของรายได้พบว่าอัตราการเจริญเติบโตของรายได้น้อยที่สุด (Min) ร้อยละ - 0.35 อัตราการเจริญเติบโตของรายได้แสดงค่ามากที่สุด (Max) คิดเป็นร้อยละ 0.75 และมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ร้อยละ 0.0936 รวมถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คิดเป็นร้อยละ 0.16088

4.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variable) กับตัวแปรตาม (Dependent Variable) จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linearity) ถ้าศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหนึ่งตัวกับตัวแปรตามหนึ่งตัว เรียกว่า การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นเชิงเดี่ยว หรือการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) ถ้าตัวแปรอิสระมีมากกว่าหนึ่งตัวกับตัวแปรตามหนึ่งตัว เรียกว่า การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) การวิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (ตัวแปรตาม) กับอายุการก่อตั้งของกิจการ จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์และอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ (ตัวแปรอิสระ) ของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่ม SET 100

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของอายุการก่อตั้งของกิจการ

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	1954494.423	419848.814		4.655	.000
Age of firm	144168.660	112851.879	.092	1.278	.203

a. Dependent Variable: Audit Fee

หมายเหตุ* Age of firm = อายุการก่อตั้งของกิจการ

จากตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ของอายุการก่อตั้งของกิจการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H₁: อายุการก่อตั้งของกิจการมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าอายุการก่อตั้งของกิจการไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H₁ อธิบายได้ว่าหากอายุการก่อตั้งของกิจการเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็จะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2659599.058	214364.821		12.407	.000
Year in SET	-66983.354	70693.694	-.068	-.948	.345

a. Dependent Variable: Audit Fee

หมายเหตุ* Year in SET = จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ของจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยวิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H_2 : จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_2 อธิบายได้ว่าหากจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของขนาดของสำนักงานสอบบัญชี

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2706856.885	427790.632		6.328	.000
Audit Firm	-216345.109	393045.281	-.040	-.550	.583

a. Dependent Variable: Audit Fee

หมายเหตุ* Audit Firm = ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี

จากตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ของขนาดของสำนักงานสอบบัญชีวิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H_3 : ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_3 อธิบายได้ว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีเป็น Big - 4 หรือ Non Big - 4 จะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2158764.815	276170.936		7.817	.000
Debt to Total Asset Ratio	628805.227	512672.036	.088	1.227	.221

a. Dependent Variable: Audit Fee

หมายเหตุ* Debt to Total Asset Ratio = อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H_4 : อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_4 อธิบายได้ว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2086542.788	121627.065		17.155	.000
Assets Turnover Ratio	441687.315	93162.583	.323	4.741	.000

a. Dependent Variable: Audit Fee

หมายเหตุ* Assets Turnover Ratio = อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและ

ตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H_3 : อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H_3 อธิบายได้ว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลกระทบต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณของอัตราการเจริญเติบโตของรายได้

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2376375.644	108478.602		21.906	.000
Revenue Growth Rate	1077282.435	583942.366	.132	1.845	.067

a. Dependent Variable: Audit Fee

หมายเหตุ* Revenue Growth Rate = อัตราการเจริญเติบโตของรายได้

จากตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ของอัตราการเจริญเติบโตของรายได้วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H_0 : อัตราการเจริญเติบโตของรายได้ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_0 อธิบายได้ว่าอัตราการเจริญเติบโตของรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่ส่งผลกระทบต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 วิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ทั้ง 6 ปัจจัยพบว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของ อายุการก่อตั้งของกิจการ จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์และอัตราการเจริญเติบโตของรายได้นั้น ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

4.3 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

วิเคราะห์ทิศทางความสัมพันธ์(Correlation Analysis) วิธี Pearson Correlation ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามระหว่างค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (ตัวแปรตาม) กับอายุการก่อตั้งของกิจการ จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ และ อัตราการเจริญเติบโตของรายได้ (ตัวแปรอิสระ)

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างอายุการก่อตั้งของกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

		Audit Fee
Age of firm	Pearson Correlation	.092
	Sig. (2-tailed)	.203
	N	195

***. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

หมายเหตุ* Age of firm = อายุการก่อตั้งของกิจการ

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างอายุการก่อตั้งของกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_7 : อายุการก่อตั้งของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าอายุการก่อตั้งของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.092$ และค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_7 ซึ่งอธิบายได้ว่าอายุการก่อตั้งของกิจการจะมีระยะเวลาสั้นหรือยาวนานก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

		Audit Fee
Year in SET	Pearson Correlation	-.068
	Sig. (2-tailed)	.345
	N	195

***. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

หมายเหตุ* Year in SET = จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_0 : จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.068$ และค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_0 ซึ่งอธิบายได้ว่าจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีระยะเวลาสั้นหรือยาวนานก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างขนาดของสำนักงานสอบบัญชีกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

		Audit Fee
Audit Firm	Pearson Correlation	-.040
	Sig. (2-tailed)	.583
	N	195

***. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

หมายเหตุ* Audit Firm = ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี

จากตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างขนาดของสำนักงานสอบบัญชีกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_0 : ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.040$ และค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_0 ซึ่งอธิบายได้ว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีจะเป็น Big - 4 หรือ Non Big -4 ก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

		Audit Fee
Debt to Total	Pearson Correlation	.088
Asset Ratio	Sig. (2-tailed)	.221
	N	195

***. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

หมายเหตุ* Debt to Total Asset Ratio = อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_{10} : อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.088$ และค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_{10} ซึ่งอธิบายได้ว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่าง อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

		Audit Fee
Assets	Pearson Correlation	.323***
Turnover Ratio	Sig. (2-tailed)	.000
	N	195

***. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

หมายเหตุ* Assets Turnover Ratio = อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_{11} : อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.323$ และค่า $p < 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H_{11} ซึ่งอธิบายได้ว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่าง อัตราการเจริญเติบโตของรายได้กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

		Audit Fee
Revenue	Pearson Correlation	.132
Growth Rate	Sig. (2-tailed)	.067
	N	195

***. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

หมายเหตุ* Revenue Growth Rate = อัตราการเจริญเติบโตของรายได้

จากตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของระหว่างอัตราการเจริญเติบโตของรายได้กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_{12} : อัตราการเจริญเติบโตของรายได้มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่า อัตราการเจริญเติบโตของรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.132$ และค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_{12} ซึ่งอธิบายได้ว่าอัตราการเจริญเติบโตของรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่มีความสัมพันธ์กัน

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) โดยการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ทั้ง 6 ปัจจัยพบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของ อายุการก่อตั้งของกิจการ จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์และอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ นั้น ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสถิติ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ว่ามีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีมากที่สุด โดยเลือกใช้ 6 ปัจจัย ได้แก่ อายุการก่อตั้งของกิจการ จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ และอัตรากาไรสุทธิเฉลี่ยต่อของรายได้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้การเก็บข้อมูลแบบทฤษฎีโดยรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้งบการเงินประจำปี พ.ศ.2562 ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ณ เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ.2562 โดยศึกษาจากข้อมูลระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ปี พ.ศ.2559 - พ.ศ.2561 รวมระยะเวลา 3 ปี ข้อมูลที่ได้จะถูกนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) และวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อทราบลักษณะทั่วไปของตัวแปร ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร หาความสัมพันธ์เชิงปริมาณและการพยากรณ์ค่าระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามและหาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในการวิจัยนี้ช่วยให้ผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เหมาะสมและผู้ให้บริการงานสอบบัญชีใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เหมาะสม

สำหรับการสรุปผลและอภิปรายผลการศึกษาที่จะกล่าวถึงในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอบทสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์รวมทั้งอภิปรายผลการศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมในการสนับสนุนผลการศึกษาเพื่อให้ผลการศึกษาที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนี้

ยังมีการอธิบายถึงข้อจำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต โดยผู้วิจัยจะเรียงลำดับในการนำเสนอในลำดับถัดไป

5.1 สรุปผลวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทั้ง 6 ปัจจัย โดยวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) และวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

อายุการก่อตั้งของกิจการส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 15 ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ 80.00 และรองลงมาอายุการก่อตั้งของกิจการช่วงอายุ 11-15 ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ 8.20

จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 15 ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ 47.70 และรองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 1-5 ปี คิดเป็นจำนวนร้อยละ 31.30

ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีพบว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีแบ่งออกเป็น Big-4 จำนวนร้อยละ 93.80 และ Non Big-4 จำนวนร้อยละ 6.20

ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของกิจการต่ำที่สุด (Min) มีมูลค่า 255,000 บาท มีค่ามากที่สุด (Max) มีมูลค่า 5,860,000 บาทและมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2,477,198.23 บาท รวมถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อยู่ที่ 1,316,618.20

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์น้อยที่สุด (Min) ร้อยละ 0.12 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ที่แสดงค่ามากที่สุด (Max) ร้อยละ 0.88 และมีค่าเฉลี่ย (Mean) คิดเป็นร้อยละ 0.5064 รวมถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อยู่ที่ร้อยละ 0.18414

อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์พบว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์น้อยที่สุด (Min) ร้อยละ 0.06 อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์แสดงค่ามากที่สุด (Max) คิดเป็นร้อยละ 6.39 และมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ร้อยละ 0.8845 รวมถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อยู่ที่ร้อยละ 0.96276

อัตราการเจริญเติบโตของรายได้พบว่าอัตราการเจริญเติบโตของรายได้น้อยที่สุด (Min) ร้อยละ (0.35) อัตราการเจริญเติบโตของรายได้แสดงค่ามากที่สุด (Max) คิดเป็นร้อยละ 0.75 และมีค่าเฉลี่ย

(Mean) อยู่ที่ร้อยละ 0.0936 รวมถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คิดเป็นร้อยละ 0.16088

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

อายุการก่อตั้งของกิจการวิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H₁: อายุการก่อตั้งของกิจการมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าอายุการก่อตั้งของกิจการไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H₁ อธิบายได้ว่าหากอายุการก่อตั้งของกิจการเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็จะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยวิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H₂: จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H₂ อธิบายได้ว่าหากจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีวิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H₃: ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H₃ อธิบายได้ว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีเป็น Big - 4 หรือ Non Big - 4 จะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์วิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H₄: อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H₄ อธิบายได้ว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์วิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานการวิจัย H₅: อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีอิทธิพลต่อการกำหนด

ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H_5 อธิบายได้ว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเปลี่ยนแปลงไปด้วย

อัตราการเจริญเติบโตของรายได้วิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยมีสมมติฐานการวิจัย H_6 : อัตราการเจริญเติบโตของรายได้มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยพบว่าอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_6 อธิบายได้ว่าอัตราการเจริญเติบโตของรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

วิเคราะห์ทิศทางความสัมพันธ์(Correlation Analysis)

อายุการก่อตั้งของกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_7 : อายุการก่อตั้งของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าอายุการก่อตั้งของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.092$ และค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_7 ซึ่งอธิบายได้ว่าอายุการก่อตั้งของกิจการจะมีระยะเวลาสั้นหรือยาวนานก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน

จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_8 : จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.068$ และค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_8 ซึ่งอธิบายได้ว่าจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีระยะเวลาสั้นหรือยาวนานก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_9 : ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.040$ และค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_9 ซึ่งอธิบายได้ว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชีจะเป็น Big - 4 หรือ Non Big - 4 ก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_{10} : อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.088$ และค่า $p > 0.05$ จึง

ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_{10} ซึ่งอธิบายได้ว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่มี ความสัมพันธ์กัน

อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_{11} : อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าอัตราส่วน หมุนเวียนสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.323$ และค่า $p < 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H_{11} ซึ่งอธิบายได้ว่าอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะมี ความสัมพันธ์กัน

อัตรากาไรสุทธิโตของรายได้อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยสมมติฐานการวิจัย H_{12} : อัตรากาไรสุทธิโตของรายได้อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีพบว่าอัตรากาไร สุทธิโตของรายได้อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยมีค่า $r = 0.132$ และ ค่า $p > 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H_{12} ซึ่งอธิบายได้ว่าอัตรากาไรสุทธิโตของรายได้อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะไม่มี ความสัมพันธ์กัน

5.2 อภิปรายผลวิจัย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัท ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 สามารถนำข้อมูลที่ได้อธิบายวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับการกำหนด ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งทำให้มีผลต่อการกำหนด ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัย ของวรวพจน์ อุษุไพบูลย์วงศ์ (2532) นงนุช สารทอง (2550) และ มรุตัญญา เปี่ยมพราย (2551) ที่อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์จะมีความสัมพันธ์กับการ กำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยที่กิจการมีรายได้จากการขายหรือรายได้จากการบริการที่ เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสูงขึ้นตามไปด้วย โดยรายได้ของกิจการจะส่งผลต่อ อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ ตามผลงานวิจัยของ สุภเชษฐ คุณาลักษณ์กุล, กนกวรรณ แซ่ตั้งและ พรเทพ เต็มศิริชัย (2547)

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุการก่อตั้งของกิจการกับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบ บัญชีเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งทำให้ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียม การสอบบัญชีขัดแย้งกับงานวิจัยที่อายุการก่อตั้งของกิจการมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียม

การสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ บริษัทที่มีอายุมากก่อตั้งมานานเป็นที่รู้จักของต่อสาธารณะและมีชื่อเสียง รวมทั้งข้อมูลที่น่ามาเปิดเผยเพื่อการตัดสินใจสำหรับนักลงทุนมีความน่าเชื่อถือมากกว่าทำให้การเสนอขายหุ้นของบริษัทมีความน่าสนใจของนักลงทุนได้มากกว่าบริษัทที่มีอายุน้อย รวมถึงกิจการที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนบริษัทจนถึงปัจจุบันที่มีระยะเวลา นาน จะมีแนวโน้มว่ากิจการได้มีการวางแผนธุรกิจหรือการเตรียมตัวที่ดีทำให้สามารถประกอบกิจการหรือดำเนินธุรกิจมาเป็นเวลานาน โดยสามารถทำให้กิจการเกิดกำไรหรือผลตอบแทนที่กิจการสามารถดำรงอยู่ได้ ส่งผลให้อายุของบริษัทมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี นพดล สัจฉาย (2559)

ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งทำให้ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ชัดแย้งกับงานวิจัยของ ฌัญจิรา คณานุรักษ์ (2554) และ สายรุ้ง แก้วสังข์ (2559) จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หากยิ่งมากจะทำให้มีผลต่อผลตอบแทนมาก ซึ่งนักลงทุนมองเห็นว่าบริษัทมีความมั่นคงและบริษัทมีการแสดงผลดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลบางส่วนแล้ว จึงเกิดความเชื่อมั่น ทำให้มีผลการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสำนักงานสอบบัญชีกับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งทำให้ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีชัดเจนกับงานวิจัยของ สมชาย สุภัทรกุล (2542) จันทรเพ็ญ ธงไชย (2551) และ Niem L. (2004) ที่สรุปไว้ว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่หรือที่เรียกว่า Big - 4 และ Non Big - 4 คือบริษัทที่ขนาดรองลงมาโดยให้บริการในลักษณะงานเดียวกัน ซึ่งสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่จะมีการควบคุมคุณภาพในงานตรวจสอบบัญชีเป็นพิเศษ ทรัพยากรที่ใช้เพื่อบริหารงานมากกว่าทั้งด้านความรู้ความสามารถของพนักงานจึงก่อให้เกิดต้นทุนพนักงานที่สูงกว่า และมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่สูงกว่าอีกด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์กับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งทำให้ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ชัดแย้งกับงานวิจัยของ สุภเชษฐ คุณาถักษณ์กุล, กนกวรรณ แซ่ตั้งและ พรเทพ เต็มศิริชัย (2547) ซึ่งหนี้สินรวมได้ส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี การมี

หนี้สินรวมที่มากขึ้นอาจจะเกิดจากการทำสัญญาหรือมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายในอนาคตมากขึ้น ทำให้การตรวจสอบการเก็บหลักฐานของผู้สอบบัญชีมากขึ้นตามไปด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเจริญเติบโตของรายได้กับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญ ซึ่งทำให้ไม่มีอิทธิพลต่อกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีขัดแย้งกับงานวิจัยของ ดวงกมล โฆษพันธ์ (2546) และรัฐติพร กมลกิจเจริญ (2552) ได้รายงานผลการวิจัยว่าจำนวนรวมของรายได้ถือเป็นตัวแปรที่สำคัญ ซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้นนั้นมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีและอัตราการเจริญเติบโตเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่ากิจการและความสามารถในการทำกำไร ซึ่งพบว่าอัตราการเจริญเติบโตของยอดขายมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการและอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ซึ่งปัจจัยที่นำมาคำนวณเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น และในการวิจัยนี้ไม่ได้รวมปัจจัยด้านอื่นที่ส่งผลกระทบต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี เช่น อัตราส่วนทางการเงินอื่น ความเสี่ยงของแต่ละประเภทธุรกิจ จำนวนรายการค้าของกิจการหรือการควบคุมภายในของกิจการ เป็นต้น

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษา คำนวณ SET100 แนวโน้มที่ได้อาจใช้อ้างอิงไม่ได้ทุกหลักทรัพย์ นอกจากนี้ผู้วิจัยไม่รวมบางบริษัทเนื่องจากข้อมูลที่ต้องการใช้ในการศึกษาไม่ครบตามต้องการและจะทำให้การประมวลผลของข้อมูลไม่ใกล้เคียงหรือตรงตามความเป็นจริง

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. เพิ่มจำนวนตัวอย่างการวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลของบริษัทหลักทรัพย์ให้ครอบคลุมทั้ง SET Index และ MAI

2. ขยายระยะเวลาของข้อมูลย้อนหลังเพื่อให้สะท้อนถึงข้อมูลที่ได้รวมถึงผลการวิเคราะห์ที่ใกล้เคียงและเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

3. ขยายขอบเขตในการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบกับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- จันทร์เพ็ญ ชงไชย. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐจิรา คณานุกฤษ. (2554). ผลกระทบของการตั้งราคา IPO ต่อชื่อเสียงวิชาชีพ (การค้นคว้าอิสระปริญญาโท) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงกมล โฆษพันธ์. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานตรวจสอบภายในกับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช สารทอง. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความไว้วางใจในการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของผู้ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นนทพล นิมสมบุญ. (2546). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสอบบัญชี. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นพพล สังข์ลาภ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างวงจรธุรกิจกับการจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปานรดา พิลาศรี. (2553). แบบจำลองการพยากรณ์ภาวะความล้มเหลวทางการเงิน วิธีวิเคราะห์จำแนกประเภท (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พะยอม สิงห์เสนห์. (2542). การสอบบัญชี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชวนพิมพ์.
- มรุกัญญา เปี่ยมพราย. (2551). ปัจจัยในการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชี : กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัฐติพร กมลกิจเจริญ. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินทุนและความสามารถในการทำกำไรของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรพจน์ อุซุโงบูลย์วงศ์. (2532). ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณากำหนดค่าธรรมเนียมวิชาชีพสอบบัญชีในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรินทร์ พินิจพรชัย. (2554). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทมหาชน จำกัด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภเชษฐ คุณาถักษณ์กุล, กนกวรรณ แซ่ตั้งและพรเทพ เต็มศิริชัย. (2547). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทยต่อ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (งานวิจัยโครงการปริญญาโททางการบัญชี (MS-Accounting). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สภาวิชาชีพบัญชี. (2543). *พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2543*. กรุงเทพฯ : สภาวิชาชีพบัญชี.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2561). *ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ : สภาวิชาชีพบัญชี.
- สมชาย สุภัทรกุล. (2542). คุณภาพของงานสอบบัญชีกับขนาดของสำนักงานสอบบัญชี. *วารสารบริหารธุรกิจ*. 22(83). 21-32.
- สมพงษ์ พรอุปถัมภ์. *การสอบบัญชี (พิมพ์ครั้งที่3)*. กรุงเทพฯ. บริษัท ธรรมนิติเพรส จำกัด 2545.
- สายรุ้ง แก้วสังข์. (2559). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ออกจำหน่ายแก่สาธารณชนเป็นครั้งแรกในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อภาพร นามเมือง. (2550). *ปัจจัยที่บ่งชี้ความสัมพันธ์ทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาต่างประเทศ

- Chasan, E. (2014). *SEC Grows Suspicious of Declining Auditor Fees*.
- Liu, J. (2007). *On Determinants of Audit Fee: New Evidence from China*. *Journal of Modern Accounting and Auditing*, 3, 60-64.
- May, A. (2016). *Audit Market Concentration, Auditor Switching and Audit Fee Pricing: An Investigation of the UK Private Company Audit Market, 2005-2012*. Leed: Doctoral Dissertation, University of Leeds.
- Niemi, L. (2004). *Auditor Size and Audit Pricing : Evidence from Small Audit Firms*. *European Accounting Review*.
- Ohiokha, F.I. & Akhalumeh, P.B. (2013). *Auditing standards and auditors performance: The Nigerian experience*. *European Journal of Accounting Auditing and Finance Research*, 1(1), 29-35.

ภาคผนวก

ตารางที่ 1 : ข้อมูลปัจจัยที่ใช้ในการทดสอบงานวิจัยทั้ง 6 ปัจจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 - ปี พ.ศ.2561
จำนวน 65 บริษัท

Company	Age of Firm	Year in SET	Audit Firm	Debt to Total Asset Ratio	Assets Turnover Ratio	Revenue Growth Rate
AAV	3	2	1	0.54	0.65	0.08
AMATA	4	4	1	0.53	0.17	(0.01)
ANAN	4	2	1	0.57	0.36	0.01
AP	4	4	1	0.51	0.62	0.26
BANPU	4	4	1	0.62	0.45	0.17
BCH	4	3	1	0.49	0.65	0.11
BCP	4	4	1	0.58	1.68	0.11
BCPG	1	1	1	0.52	0.14	0.01
BDMS	4	4	1	0.45	0.63	0.05
BEAUTY	4	2	2	0.24	1.7	(0.06)
BEM	1	1	1	0.66	0.19	0.24
BH	4	4	1	0.24	0.77	0.01
BLAND	4	4	2	0.14	0.15	0.08
BPP	4	1	1	0.20	0.23	0.07
CBG	2	1	1	0.49	1.09	0.12
CHG	4	1	1	0.34	0.83	0.14
CK	4	4	1	0.69	0.38	(0.19)
CKP	2	1	1	0.50	0.15	0.32
COM7	3	1	1	0.63	3.79	0.24
CPALL	4	3	1	0.73	1.44	0.08
CPF	4	4	1	0.65	0.93	0.09
DELTA	4	4	1	0.30	1.14	0.07
DTAC	4	3	1	0.85	0.57	(0.04)

Company	Age of Firm	Year in SET	Audit Firm	Debt to Total Asset Ratio	Assets Turnover Ratio	Revenue Growth Rate
EA	3	1	1	0.67	0.24	0.08
EGCO	4	4	1	0.51	0.29	0.53
EPG	4	1	1	0.23	0.76	0.03
ERW	4	4	1	0.66	0.38	0.04
ESSO	4	2	1	0.58	3.33	0.12
GFPT	4	4	2	0.30	0.96	(0.03)
GLOBAL	4	2	2	0.52	0.89	0.22
GPSC	2	1	1	0.34	0.42	0.22
GUNKUL	4	2	1	0.73	0.2	0.31
HANA	4	4	1	0.17	0.92	0.01
HMPRO	4	2	1	0.64	1.25	0.03
INTUCH	4	4	1	0.24	0.4	(0.09)
IRPC	4	4	1	0.52	1.54	0.30
JMT	4	2	1	0.59	0.28	0.38
KCE	4	4	1	0.34	0.8	(0.01)
KTC	4	4	1	0.79	0.23	0.07
LH	4	4	1	0.54	0.36	(0.05)
MAJOR	4	4	1	0.53	0.77	0.07
MBK	4	4	1	0.54	0.27	0.21
MINT	4	4	1	0.69	0.41	0.35
MTC	4	1	1	0.75	0.24	0.39
PLANB	3	1	1	0.24	0.81	0.34
PSH	1	1	1	0.49	0.58	0.02
PSL	4	4	1	0.54	0.18	0.13
PTG	4	1	1	0.74	5.56	0.27
PTTGC	2	2	1	0.35	1.17	0.18

Company	Age of Firm	Year in SET	Audit Firm	Debt to Total Asset Ratio	Assets Turnover Ratio	Revenue Growth Rate
RATCH	4	4	1	0.41	0.46	(0.04)
ROBINS	4	4	1	0.34	1.15	0.04
RS	4	3	1	0.59	0.96	0.10
SAWAD	3	1	1	0.65	0.22	0.13
SCC	4	4	1	0.46	0.87	0.05
SGP	4	2	1	0.72	2.06	0.16
SIRI	4	4	1	0.68	0.31	(0.13)
SPALI	4	4	1	0.40	0.46	0.01
SPRC	4	1	1	0.30	3.66	0.22
STEC	4	4	1	0.75	0.71	0.32
TASCO	4	4	1	0.48	1.28	(0.04)
TCAP	4	4	1	0.87	0.06	0.07
THANI	4	4	1	0.85	0.09	0.16
TKN	3	1	1	0.43	1.6	0.08
TTW	4	2	1	0.47	0.26	0.05
TVO	4	4	1	0.20	2.24	0.02
AAV	3	1	1	0.50	0.62	0.13
AMATA	4	4	1	0.49	0.19	0.05
ANAN	4	1	1	0.55	0.47	0.05
AP	4	4	1	0.51	0.56	0.10
BANPU	4	4	1	0.61	0.41	0.24
BCH	4	3	1	0.53	0.63	0.11
BCP	4	4	1	0.54	1.63	0.20
BCPG	1	1	1	0.55	0.15	0.30
BDMS	4	4	1	0.46	0.67	0.09
BEAUTY	4	1	2	0.27	1.83	0.46

Company	Age of Firm	Year in SET	Audit Firm	Debt to Total Asset Ratio	Assets Turnover Ratio	Revenue Growth Rate
BEM	1	1	1	0.68	0.17	0.16
BH	4	4	1	0.29	0.83	0.02
BLAND	4	4	2	0.14	0.15	0.05
BPP	4	1	1	0.17	0.24	0.10
CBG	2	1	1	0.44	1.17	0.29
CHG	4	1	1	0.30	0.82	0.07
CK	4	4	1	0.70	0.44	(0.19)
CKP	2	1	1	0.49	0.12	0.09
COM7	3	1	1	0.68	3.76	0.31
CPALL	4	3	1	0.78	1.37	0.08
CPF	4	4	1	0.62	0.89	0.10
DELTA	4	4	1	0.30	1.09	0.06
DTAC	4	2	1	0.74	0.69	(0.05)
EA	3	1	1	0.67	0.27	0.12
EGCO	4	4	1	0.57	0.19	0.23
EPG	4	1	1	0.22	0.75	0.04
ERW	4	4	1	0.66	0.39	0.07
ESSO	4	2	1	0.52	3.04	0.18
GFPT	4	4	2	0.30	1.05	0.01
GLOBAL	4	2	2	0.53	0.77	0.11
GPSC	1	1	1	0.33	0.36	(0.02)
GUNKUL	4	2	1	0.68	0.18	0.41
HANA	4	4	1	0.15	0.94	0.07
HMPRO	4	2	1	0.63	1.25	0.05
INTUCH	4	4	1	0.27	0.43	(0.21)
IRPC	4	4	1	0.53	1.22	0.17

Company	Age of Firm	Year in SET	Audit Firm	Debt to Total Asset Ratio	Assets Turnover Ratio	Revenue Growth Rate
JMT	4	1	1	0.56	0.29	0.12
KCE	4	4	1	0.37	0.83	0.04
KTC	4	3	1	0.83	0.23	0.10
LH	4	4	1	0.54	0.4	0.20
MAJOR	4	3	1	0.53	0.7	0.04
MBK	4	4	1	0.52	0.24	(0.07)
MINT	4	4	1	0.58	0.52	0.03
MTC	4	1	1	0.76	0.24	0.67
PLANB	3	1	1	0.13	0.77	0.23
PSH	1	1	1	0.46	0.64	(0.06)
PSL	4	4	1	0.57	0.14	0.16
PTG	4	1	1	0.72	5.57	0.31
PTTGC	2	2	1	0.36	1.08	0.27
RATCH	4	4	1	0.33	0.49	(0.09)
ROBINS	4	4	1	0.36	1.13	0.01
RS	4	3	1	0.67	0.86	0.10
SAWAD	2	1	1	0.67	0.25	0.31
SCC	4	4	1	0.47	0.87	0.07
SGP	4	2	1	0.64	1.99	0.23
SIRI	4	4	1	0.62	0.42	(0.08)
SPALI	4	4	1	0.49	0.48	0.09
SPRC	4	1	1	0.30	2.87	0.11
STEC	4	4	1	0.71	0.73	0.14
TASCO	4	4	1	0.34	1.49	0.19
TCAP	4	4	1	0.87	0.06	0.01
THANI	4	3	1	0.86	0.09	0.11

Company	Age of Firm	Year in SET	Audit Firm	Debt to Total Asset Ratio	Assets Turnover Ratio	Revenue Growth Rate
TKN	3	1	1	0.35	1.65	0.12
TTW	4	2	1	0.49	0.24	0.05
TVO	4	4	1	0.26	2.19	(0.12)
AAV	3	1	1	0.47	0.61	0.09
AMATA	4	4	1	0.46	0.19	(0.21)
ANAN	4	1	1	0.58	0.54	0.12
AP	4	4	1	0.49	0.56	(0.07)
BANPU	4	4	1	0.61	0.35	(0.03)
BCH	4	3	1	0.50	0.62	0.13
BCP	4	4	1	0.57	1.59	(0.04)
BCPG	1	1	1	0.47	0.18	0.11
BDMS	4	4	1	0.45	0.67	0.08
BEAUTY	4	1	2	0.25	1.58	0.43
BEM	1	1	1	0.64	0.17	0.01
BH	4	4	1	0.31	0.85	0.01
BLAND	4	4	2	0.12	0.14	(0.07)
BPP	4	1	1	0.12	0.27	0.21
CBG	2	1	1	0.27	1.18	0.28
CHG	4	1	1	0.29	0.91	0.15
CK	4	4	1	0.77	0.51	0.25
CKP	2	1	1	0.49	0.11	(0.07)
COM7	3	1	1	0.59	3.73	0.15
CPALL	4	3	1	0.83	1.33	0.11
CPF	4	4	1	0.67	0.89	0.08
DELTA	4	4	1	0.31	1.06	(0.01)
DTAC	4	2	1	0.76	0.73	(0.06)

Company	Age of Firm	Year in SET	Audit Firm	Debt to Total Asset Ratio	Assets Turnover Ratio	Revenue Growth Rate
EA	3	1	1	0.73	0.28	0.13
EGCO	4	4	1	0.58	0.16	0.25
EPG	4	1	1	0.27	0.76	0.04
ERW	4	4	1	0.66	0.38	0.06
ESSO	4	2	1	0.65	2.62	(0.11)
GFPT	4	4	2	0.33	1.12	0.03
GLOBAL	4	2	2	0.42	0.76	0.12
GPSC	1	1	1	0.33	0.38	(0.07)
GUNKUL	4	2	1	0.62	0.16	(0.25)
HANA	4	4	1	0.16	0.9	0.01
HMPRO	4	1	1	0.66	1.24	0.09
INTUCH	4	4	1	0.31	0.51	(0.02)
IRPC	4	4	1	0.53	1.11	(0.15)
JMT	4	1	1	0.54	0.31	0.69
KCE	4	4	1	0.42	0.82	0.12
KTC	4	3	1	0.85	0.23	0.12
LH	4	4	1	0.53	0.35	0.11
MAJOR	4	3	1	0.54	0.66	0.04
MBK	4	4	1	0.52	0.27	(0.08)
MINT	4	4	1	0.62	0.56	0.18
MTC	4	1	1	0.73	0.24	0.75
PLANB	3	1	1	0.14	0.69	0.13
PSH	1	1	1	0.45	0.71	(0.08)
PSL	4	4	1	0.58	0.12	(0.11)
PTG	4	1	1	0.63	6.39	0.21
PTTGC	2	1	1	0.37	0.92	(0.14)

Company	Age of Firm	Year in SET	Audit Firm	Debt to Total Asset Ratio	Assets Turnover Ratio	Revenue Growth Rate
RATCH	4	4	1	0.35	0.54	(0.13)
ROBINS	4	4	1	0.40	1.16	0.05
RS	4	3	1	0.74	0.72	(0.14)
SAWAD	2	1	1	0.69	0.3	0.41
SCC	4	4	1	0.48	0.86	(0.02)
SGP	4	2	1	0.66	1.68	(0.17)
SIRI	4	4	1	0.61	0.48	(0.11)
SPALI	4	4	1	0.54	0.48	0.10
SPRC	4	1	1	0.31	2.57	(0.13)
STEC	4	4	1	0.58	0.78	(0.01)
TASCO	4	4	1	0.37	1.34	(0.35)
TCAP	4	4	1	0.88	0.06	(0.04)
THANI	4	3	1	0.85	0.09	0.07
TKN	3	1	1	0.28	1.6	0.35
TTW	4	2	1	0.55	0.21	(0.03)
TVO	4	4	1	0.20	2.64	0.06

*หมายเหตุ Age of firm = อายุการก่อตั้งของกิจการ / Year in SET = จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย / Audit Firm = ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี / Debt to Total Asset Ratio = อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ / Assets Turnover Ratio = อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ / Revenue Growth Rate = อัตราการเจริญเติบโตของรายได้

การกำหนดค่าเพื่อการวิเคราะห์

การให้ค่าประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ในการวัดค่าตัวแปรที่ต้องการ เพื่อการคำนวณทางสถิตินั้นใช้ตามความหมายของคำจำกัดความเป็นเกณฑ์ดังนี้

1. การวัดค่าตัวแปรเรื่องอายุการก่อตั้งของกิจการ คือการให้ค่าช่วงอายุที่กิจการดำรงอยู่ ตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนธุรกิจทางการค้ากับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจนถึงปัจจุบัน กำหนดให้

- 1 = ช่วงอายุ 1-5 ปี
- 2 = ช่วงอายุ 6-10 ปี
- 3 = ช่วงอายุ 11-15 ปี
- 4 = ช่วงอายุ 15 ปีขึ้นไป

2. การวัดค่าตัวแปรเรื่องจำนวนปีที่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือการให้ค่าช่วงอายุของกิจการตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จนถึงปัจจุบัน กำหนดให้

- 1 = ช่วงอายุ 1-5 ปี
- 2 = ช่วงอายุ 6-10 ปี
- 3 = ช่วงอายุ 11-15 ปี
- 4 = ช่วงอายุ 15 ปีขึ้นไป

3. การวัดค่าตัวแปรเรื่องขนาดของสำนักงานสอบบัญชี คือการให้ค่ากลุ่มสำนักงานสอบบัญชีที่ได้ทำการตรวจสอบงบการเงินแต่ละบริษัทที่ได้นำมาเป็นตัวอย่างในงานวิจัยนี้ กำหนดให้

- 1 = Big - 4
- 2 = Non Big - 4

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

กิตติศักดิ์ โฟจิ้ว

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2556 บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

Assistant Audit Manager

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit Co., Ltd.

